

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HÖGSKOLAN

ILLUSTRERAD TIDNING

GRUNDLAGD AF FRITHIOF HELLBERG

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

SÖNDAGEN DEN 23 APRIL 1916.

HUFVUDREDAKTOR:
ERNST HÖGMAN.

RED.-SEKRETERARE:
ELISABETH KREY.

Prins Carl och prinsessan Ingeborg samt deras nykonfirmerade dotter, prinsessan Margaretha, i sin konfirmandsdräkt.

Bilden tagen konfirmandsdagen den 15 april i västgötahertigparets palats. — Pressfotobyråns foto.

Den moderna husmodern och hennes praktiska uppgifter.

För Idun af GERTRUD och PETER NORDEN.

I.

Status quo.

VI ARO JU ALDRIG RIKTIGT BELATNA med mindre än att vi få styra och ställa efter vårt eget hufvud, och eftersom "tiden" ingenting annat är än ett uttryck för våra egna sträfvanden, vår egen insats, så borde vi ju också tycka att vår tid är bättre än åtminstone allt som tillhör det förflutna. Men likafullt vet man, hur det överallt talas om "förr i världen", och hur mycket bättre det var "då för tiden". Och vi skola inte tro, att man träffar på mera belåtenhet, om man förflyttar sig tillbaka till den period, som vi åsyfta med vårt "då". Ty den tidens människor suckade i precis samma tonart och med precis samma text och utläggning som vi, och på detta sätt kunna vi följa den eviga klagovisan bakåt genom häfderna långt upp i medeltiden, ja, till antikens sagor om den förlorade guldåldern.

Emellertid har ju det fruktansvärda slag för mänskligheten, som världskriget är, för ögonblicket gifvit ett tillfälligt berättigande åt de tankar, som med vemod vilja dröja vid, hur världen tedde sig ännu för ett par år sedan. Nutiden förnimma vi icke minst som dyrtid, och dyrtiden tvingar oss att ännu mera än hvad vi kanske förut voro benägna till, befänka hvad vår lekamliga välfärd tillhör. Och därvid hjälper det icke med några lamentationer öfver, hur vi då eller då hade det; mänsklighetens hopp ligger i insikten om, att guldåldern icke är något rättmätigt arf, som vi på ett eller annat sätt (men naturligtvis utan all vår förskyllan!) gått förlustiga, utan att den tillhör den framtid, för hvilken det är allas vår uppgift att lägga en säker grund. Det förra betraktelsesättet är ju ingenting annat än ett bekvämt blundande för de förpliktelser, som lifvet ålägger oss. Det senare är det enda, som är förenligt med vårt människovärde.

Dyrtid är symptomet på ett sjukligt tillstånd i samhället. Visserligen har sjukdomen genom kriget kommit in i ett, om jag så må säga, galopperande stadium, men om de "dyra tiderna" hade vi hört icke så litet, långt innan vi "anade" att rustningarnes åskmoln också skulle urladda sig öfver våra hufvuden. Om vi nu söka bot för denna sjukdom, så böra vi ha samma grundregel för ögonen, som alltid gäller för läkaren: Tolle causam — upphäf orsaken! Med mindre än att orsaken till ett sjukligt tillstånd upphäves, kan icke sjukdomen verkligen botas. Detta är ju endast självklart. Och vilja vi bota dyrtiden, så kan det icke ske, förrän vi upphäft det tillstånd, som leder till krig. Men detta flyttar ju hoppet om läkedom oändligt långt in i framtiden? Må så vara, det förändrar icke faktum, det förändrar icke axiomets solklara giltighet. Vi ha ingenting att vinna genom att icke tänka tanken till slut. Så länge det är vi som äro "mänskligheten", så är ansvaret vårt. Det duger ej att säga "det är inte min skuld", ty alla ha sin andel i skulden, så länge de blott kunna berömma sig af, att inte ha gjort något. Tron utan gärningar är död — frågan är alltid, hvad vi ha positivt uträttat till förverkligande af det ideal, vi säga oss hylla.

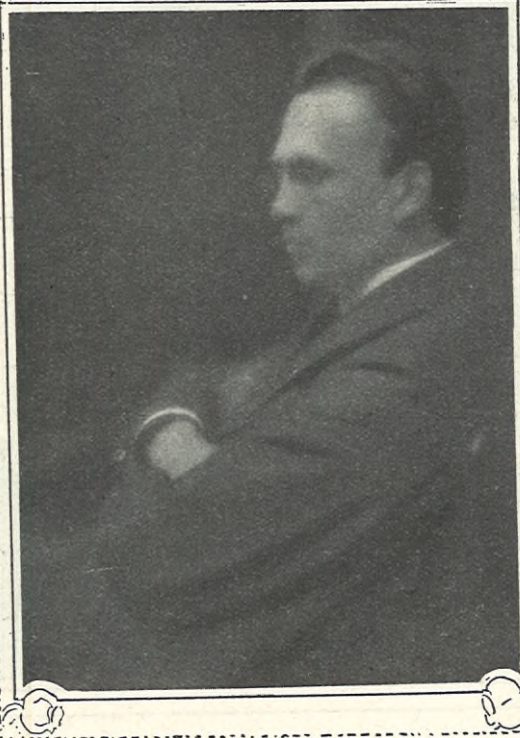
Genom att framhålla, att nuet, ögonblicket, måste rikta in sig på en hög och fullkom-

ligare framtid, är dock icke nog sagdt. Läkekonsstens mål är att råda bot — hvem vill, världskrig eller icke världskrig, framträda och ställa mänsklighetens diagnos på obotlig? Men af läkekonssten väntar man också lindring under plågorna, och detta med fullaste rätt, så länge man blott icke förväxlar läkedom och palliativ. Plågorna kunna dövas, skenhjälp kan lämnas, utan att sjukdomens rot blir rörd, men för verklig befrielse — tolle causam!

Det är af utomordentlig vikt, att denna principskillnad göres, för att vi icke skola invagga oss i några bedrägliga illusioner, om hvad som hjälper oss i vår nuvarande vanda. Vi skola därför icke se mindre klart och modigt på de omedelbara och mindre obestämbara kraf, som ögonblicket ställer på oss. Den ekonomiska åtstramningen, som slår ur

hus och i hus, likt en Egypti hemsökelse, till följd af krigets ohejdade och vanvettiga slösande, kräver både nödhjälpsåtgärder och en allvarlig pröfning af alla hithörande frågor.

Den första impulsen, den rent automatiska reflexyltringen, när det gäller att möta dyrtiden, är naturligtvis sparandet. Nöden har åtminstone denna lag. Men hur godt för den enskilde och samhälleligt nyttigt det än är, att öfverdåd och slösande stäffas, så är det "primitiva" sparandet en rent negativ åtgärd, och måste obönhörligast tillämpas, och bitrast kännas, af de många, för hvilka det sannerligen inte gäller att afstå från lyx, utan att pruta på lifvets egen nödtorft. Om dyrtidens onda skall ha något bestående godt med sig för oss, så bör detta väl ändå vara af positiv art. Det är därför, som själfva hemmets och hushållets problem, sedda mot bakgrunden af vår tids allmänna sträfvanden och betingelser, böra tagas upp till skärskådande, icke i förhoppning, att vi skola träffa på någon snabbt verkande underkur — ty sådana finnas icke — utan för att vi skola få en klarare uppfattning om hvar vi stå, och hvad vi böra sträfva efter.

Gertrud och Peter Norden.

Bord duka upp!

Det var blott i sagan, som det gick som att "trycka på en knapp", och inte ens sagan förmäler, hur disken blef ren.

Däremot förmäler Elin Wägner om den nygifta Camilla, att svärmodern gjort första middagen i det egna hemmet alldeles färdig åt henne, så att det blott skulle vara att sätta den på bordet, som i sagan, (och värma såsen), men att det tog en halffimme i alla fall, innan den nybakade husmodern kunde uttala sitt första: "Serveradt!"

Man behöfver inte vara alldeles färsk för detta unkarl och näringsställesidkare för att falla i rätt djupa tankar öfver utläggningen af det gamla visdomsordet "så mycket väsen för en omelett." I sanning, hushållet är en vidlyftig apparat. Novisen baxnar öfver det maskineri, som satts i rörelse. Man tycker det växer som fakirens träd inför sig, oupphörligt upptäcker man nya förgreningar, som göra det hela mera kompliceradt. Och allt detta för att ett par, tre människor skola få några enkla hvardagsbehof tillfredsställda? Och fastän man har fullkomligt klart för sig, att män ingalunda hör till dem som lefva för att äta, utan blott önskar äta för att lefva? ...

Tyvärr är det ju så för sorgligt många människor, att de må stå lefva så godt som utslutande för att skaffa det minimum af brödkanter, som går åt för att hålla kropp och själ något så när ihop. Men äfven om rent ekonomiskt mera svängrum finnes: ser det icke ibland ut som om vi vore till för hushållsmaskineriets skull i stället för tvärtom?

Hvilket maskineri! Påminner det icke om en gammal ångmaskin, som pustar och stönar, och viftar med häfvarmarne och slukar en förfärande massa bränsle? Och arbetet? Ja, det allra mesta arbetet går inte åt till att "uträtta" något som står i rimlig proportion till hvad maskinen skrymmer och väsnas, utan till att hålla den själf i gång.

På andra områden äro den sortens maskiner för länge sedan kastade på skrothögen eller ställda som kuriosum i museet. Men i

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år	Kr. 6.50	Helt år	Kr. 9.—
Halft år	< 3.50	Halft år	> 5.—
Kvartal	< 1.75	Kvartal	> 2.50
Månad	< 0.75	Månad	> 0.90

Iduns byrå och expedition, Mästerns uelsgatan 45.

Redaktionen: Riks 16 46. Allm. 98 03.	Expeditionen: Riks 16 46. Allm. 61 47.
Kl. 10—4.	Kl. 9—6.
Red. Högman: Riks 86 60. Allm. 4 02.	Annonskontoret: Riks 16 46. Allm. 61 47.
Kl. 11—1.	Kl. 9—6.
Verkst. direktören kl. 11—1.	Riks 86 59. Allm. 43 04.

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:		Utländska annonser:	
25 öre efter text.	30 öre å textside.	30 öre efter text.	35 öre å textside.
20 % förhöjning för särsk. begärd plats.		20 % förh.	för särsk. begärd plats.

En påskmelodi.

många, allt för många hem representera de verkligheten den dag i dag.

Tänk om man i stället kunde dra jämförelser med den kompakta, ekonomiska, tysta och effektiva elektriska motorn!

Ja, t ä n k ! Tänk efter! Kanske är det icke så alldeles otänkbart, att hushållsmaskineriet kunde tjäna oss i stället för att tyrannisera oss. Att det med ett ord kunde verka lifet mera modernt och tidsenligt.

Det är husmoderns sak! Är hon "modern" och "tidsenlig"? Resonnerar hon som så: Men omelettorna höra nu en gång till världsordningen, det må vara förbundet med aldrig så mycket väsen att tänka ut dem, att laga dem, servera dem och diska efter dem? Eller resonnerar hon — inte alls?

Under de sista årtionena kan man säga, att världen regerats af en del slagord om "system", "organisation", "rationell arbetsfördelning" och "kooperation". Ofverallt där konkurrensen eller andra orsaker framvingat nödvändigheten af mera "resultat", större "effektivitet", har lösen varit densamma: arbetet måste sättas i ett förnuftigt system; på en förutseende och genomförd organisation hänger allt; och som kronan på verket kommer sedan kooperationen, samverkan. System och organisation i arbetet betyder ä n d a m å l s e n l i g h e t. Ändamålsenlig belysning, ändamålsenliga verktyg och don, ändamålsenlig arbetsmetod, allt som öfverhuvud kan bidra till ändamålsenliga förhållanden, icke minst möjligheten af att arbeta hygieniskt och med trefnad. Ändamålsenlighet betyder, att man icke skall behöfva gå fem steg, om blott ett är nödvändigt; att man icke skall behöfva söka efter redskap och material, om man lika bra kan ordna det så att allt finns på sin plats; att man icke skall arbeta med två handgrepp, där ett kunde vara tillräckligt; att man icke skall ödsla eller slösa bort något som kan komma till nytta o. s. v.

Samverkan betyder dels att den enes arbete på ett förnuftigt sätt griper in i den andres, dels att den ene skall lära af den andre. För detta senare syfte fordras en viss e n h e t l i g h e t i arbetsmetoden, på det att den ene skall kunna göra verkliga jämförelser med den andre.

Hvilket af de stora mänskliga verksamhetsområdena vi tänka på, så finna vi de nyssnämnda lösensorden icke blott predikade, utan äfven till stor del praktiserade. Det är närmast industriens kraf, som ledt till deras formulerande, men de tillämpas öfverallt, inom handeln, vetenskapen, de sociala rörelserna. Ja, t. o. m. när det icke gäller annat än krigets förstörelser, predikas effektivitet genom samma trollformler: system och organisation.

Det är endast på ett stort verksamhetsområde man hört allt för lifet om den nya tidens visdom, och det är hemmets och husmoderns. Och dock, är det någon som vill bestrida att hvad som först och främst fordras af en duglig husmoder är system och metod, ett ordentligt organiseradt arbete och en fruktbarande, på något så när enhetliga förutsättningar byggd samverkan husmödrarna inbördes, där de verkligen kunna tillgodogöra sig hvarandras erfarenhet, så att icke alla måste bränna vid omeletten på samma sätt för att komma underfund med hur den i det och det afseendet icke bör vara, och skall vara?

Jag påstår naturligtvis icke, att icke all den moderna undervisning i husliga stycken, som nu för tiden meddelas, syftar till praktiska

NU ÄR DYMMELVECKAN ÄNDAD,

nu är vårens härold här! —

Själ jag vandrar, halfvägs bländad,
häftten yr längs Strandvägskajens gråa
pråmar,

vilka sakta gunga där.

Vimpeln på en skuta visar
sydlig vind, fast spridda isar
segla mellan kaj och strand,
medan några svaga brisar
vattra Strömmens blågrå band.

Här jag går att se på våren
efter vintern, lång och isig.
Men jag märker vinterspåren
nästan i var trädgrupp risig,
fastän det är sol och glitter, sång och kvitter
på hvarenda liten gren.

Det är äfven sång i vinden...

Det är bättre vaj i kjolen,
mera vacker färg på kinden
i de backfischflockar solen
lägger gyllenskimmer på,
där de vandra två och två,
kanske fyra.

Vårdräktsklädda, vårtidsyra,
men med något af en ungdoms
omedvetna och förvetna
långtans glans i ögon blå.

*

Helgen är ändad. Påsken har farit.

Staden får lif i ett enda slag.

Flerdagarsloftet med hvilan har varit:
arbetet börjar på nytt om en dag!

Annandagsvimlet har något af glansen,
glädjen och yran af hvardag i fest.
Eldarne falnat till aska på Skansen
att uppstå en Valborgsmässafton härnäst.

*

Vikarne andas och knopparne svälla,
sunnan sveper kring mjuka marken.
Myllan sluter ett lif i sitt sköte...
Se, hur det sipprar och safvar i barken,
hör, hur det ljuder af glädjerop gälla!
Jorden går våren i möte.

Dagarna ljusna med natten som viker.
Grodden, än fången,
bidar det första budskapet blott,
då, som en stråle ur solen sprungen,
mött af den värme ur jorden gått,
samlas det hela i lust och viger
allt det som lyst i skuggan stått
vänligt till lif med brodd och skott.

HJALMAR WALLANDER.

arbetsmetoder o. s. v. Men jag påstår, att våra dagars kraf på ett mera koncentreradt och genomfänt arbete alltför ofullständigt häfdats i fråga om arbetets vidsträcktaste allmänning: det husliga arbetet.

Behöfs det något annat stöd för ett sådant påstående än det för alla synliga bevis som heter köket? Kan man tänka sig — om man verkligen tänker sig in i saken — något mera förfuskadt och opraktiskt än äfven de allra flesta "moderna" svenska kök? Vetenskapsmannen kräver ett laboratorium, industrimannen söker få bästa möjliga arbetsresultat genom att gifva sina arbetare förnuftiga omgifningar; handverkaren drömmer icke om att försöka uträtta sitt värf utan nödvändiga redskap; endast husmodern får ta det "som det blir" på arkitektens plan: för mörkt eller belyst från orätt håll; hvad som skulle sitta till höger placeradt till vänster; spis och diskbänk så låga, att hon — eller hennes jungfru! — blir trött i vekryggen; samhörande saker i olika ändar af rummet o. s. v. i oändlighet.

Hur "det blir" äfven där arkitekten inte nöjer sig med några slentrianmässiga grepp, utan gör sitt bästa, framgår af följande sanna händelse.

I en af Stockholms förnämsta flickskolor inreddes för några år sedan ett mönstergillt skolkök. Porslinet glänste och kopparsken, och — skafferiet låg vägg i vägg med spisen! Lyckligtvis kom skolkökslärarinnan till bygget i tid och fick skafferiet flyttadt.

Så långt går det ju ändå an. Men hvad skall man säga om detta:

I tanke att åtminstone i hufvudstadens nyaste mönsterkök det var undantagsfall med Muspelhem och Nifelhem vägg om vägg berättade jag historien vid tillfälle för en annan skolkökslärarinna, som svarade: "Så gjorde de i min skola också, och jag kom också dit i tid och protesterade, men jag fick till svar att ritningarna voro fastställda", och därvid blef det!!"

Där ser man, mina damer, hur det går, när herrarne....

Hvad man däremot icke ser, mina damer, är hur i all världen Ni kunna finna Er... Det är icke herrarne jag vill åt, utan husmödrarna. Det är icke blott sjålfva köket, som ligger likt en död punkt — trots varmvatten och gasspis — i något som förresten är lefvande och vaket. Det är någonting i staten Danmark, som icke är som det borde vara. Kökets efterblifvenhet vittnar om en annan efterblifvenhet, om bristande intresse hos dem det gäller, och då har man egentligen icke rätt att vänta så mycket af arkitekterna. Funnes medvetandet och behovet tillräckligt starkt, så skulle naturligtvis kräfvat göra sig gällande på helt annat sätt än nu är fallet. Än så länge äro de kvinnor, som vilja ha ett ord med i laget — d. v. s. icke i mannens värld, och i mannens och kvinnans gemensamma värld, utan i sin egen — undantag, och ha härresande erfarenheter att berättas om det träaktiga motstånd de möta: pionjärens vanliga lott! Det är först, när kvinnan i gemen slår vakt i värnplikt kring sina egna intressen, som hon kan vänta att mannen skall utbyta sin olustiga, och tyvärr ofta oridderliga förvåning, mot respekt och förståelse. Sådant är fröghetens lag. Om männens bristande förståelse leder till husliga olägenheter, så återfalla dessa naturligtvis indirekt på dem sjålfva. Men kvinnan är den direkt lidande, och därför måste initiativet komma från henne.

(Forts.)

För vår- och sommardagar :- Mattor, Gardiner. :-
möbelyter, bomullstyger.
av våra allt mer omtyckta mönster och färgsättningar. Prover
på begäran. Uppgiv
noga vad önskas.
Konstfliten, Göteborg.

KLIPPAN.

Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter:
Finare Post-, Skrif-, Kopie-
och Tryckpapper
samt kartong.

Text och teckningar af OSSIAN ELGSTROM.

I "MIN SON PÅ GALEJAN", SKRIFVER den brave Wallenberg följande:

"Orcan, förfärlige Buse! Näst den blodige Segervinnarens tummelfält, det ohyggligaste spektakel som dödligt öga kan se. Huru skall jag kunna måla dig för andre? Konsten har än icke blandat färger fula nog till att draga din bild — — —"

Dessa ord falla mig osökt på tungan, när jag sätter mig ned för att skriva om den Påskadag, som gifvit detta sitt namn.

Långa, blyfärgade vågor, yrande sjöar öfver skans och back, ett fint bländande regn och en blåst, som hart när sliter kläderna från kroppen, — se där vår yttre belägenhet påskdagsmorgon, ombord på s/s "Hans Egede" sydost om Färöarna den 4:de april 1915.

Krossande porslin, hala golf, svängande lampor och tjock, på grund af alla luckors påläggning, nästan oandbar luft, — se där vår inre belägenhet påskdagsmorgonen ombord på s/s "Hans Egede" sydost om Färöarna den 4:de april 1915.

Situationen var icke odeladt behaglig.

Ute tjöt den väldige Eolus i tackel och fäg och under däck slredo sjösjukans demoner mot sunda förnufts goda apit.

Förfärdeliga kamp.

Jag som så tappert genomkämpat påklädnings svårigheter och desslikes äfven haft en segerrik strid framför spegeln med krage och halsduk, kände dock mitt mod sjunka, då jag, ideligen slungad från styrbord till

babord, ändtligen blåslagen nådde massen.

I den tjocka kväljande luften kämpade en enda lampa sin hopplösa kamp mot 95 % kväfve, och just som jag flög öfver tröskeln, uppgaf den andan.

Genom skylightets saltpiskade rutor inträngde en svag dager, som osäkert kastade sitt eländiga ljus på det dukade frukostbordet.

Men ej på ett dukadt bord i den mät-

ta hvila, man är van se på landbacken, nej, här dunkade allt, lydigt följande fartygets rörelser mot slingerbord och träställ. Flaskorna rasslade i sina snäva cirkelhål, tallrikarna smälde och gafflar och knifvar åkte upp och ned i de smala skyttegrafvar, som blifvit dem förbehållna. Sardinerna blickade längtansfullt upp från sitt bås, och sillsaladen gjorde upptäcksresor.

Vitalitet, vitalitet, skreko alla de döda, och halfdöd slog jag, den enda lefvande, mig ned till en ny bränsleprocess.

Hvarför skapade ej Gud fyrkantiga ägg, på sjön åtminstone, suckade jag, medan jag slödde hakan emot bordskanten och famlande sökte under bordet efter det förlorade. — Eller med en flatyta, återtog jag, när det nyss eröfrade skaldjuret ännu en gång flög mig ur handen. Supen kunde icke bitas af och ölet slog bruna frågetecken i luften.

Kaptenen och styrman störtade nu in och doko med af vana eröfrad vighet ned på sina platser, stodo med benen spända mot golfvets fotspjärn, när båten lade sig ned i lä, sjönko med knäna mot hakan tillbaka i soffan, när skeppet dök i lovart — och jag — f. d. landkrabba följde med motspänstiga lemmar deras fäderneärfda krumsprång — så godt jag kunde.

"Ur vägen, ur vägen" — för att citera Wallenberg. — "En störtisjö, en dödsförskräckelig buse, så hög som Orellan och så bred som Hisingen rusade i detsamma in

från förn" — fortfarande Wallenberg. Denna sjö spolade skylightet, fann tusen sprickor i sin väg och störtade genom dessa ned mot oss.

Kaptenen försvann i en hvirvel af skum. "Herran behagar salta våra ägg", hörde jag styrmans lugna röst genom vattenfallsbruset.

Vattnet skvalpade muntert mellan assietter och glas, letande sig väg till golfvet och for där af och an medförande korkar och skräp på sin oroliga yta.

Kaptenen förnade ut för att tömma vattnet ur sin väst. Jag gick åter till min hytt och sökte, fast förgäfvades, litet hvila i kojén. — Men äfven här, i liggande ställning, godt stufvad mellan öfverrockar och småplagg, kände jag stormen.

Husch, nu satte fartyget näsan i sjön, man stod upp, fastän man låg. — Ett ögonblick hvirflade propellern omkring i luften, så dök det ned igen och man kände hur magen åkte upp och stannade först mot hufvudskålens innersida.

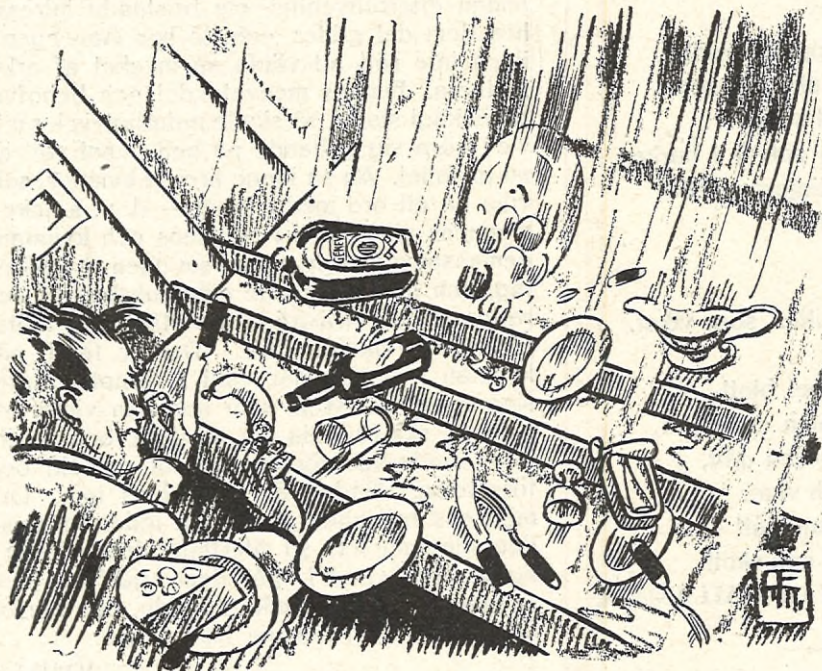
Ett brak utanför dörren och en halfhög dansk svordom. — Stewarten krossar just en kupa och glas, och porslinskärfvorna yra ned i lä, medan stewarten torkar förbittrad fotogéne från sina händer.

Upp på däck, dit jag sökt för att bakom styrhytten få en smula frisk luf i lä, var allt vått i vått. — Ideligen flögo gröna skumhvirflande sjöar in öfver skanstaket. Matroserna dyka in i vattnet och dyka ut igen med miljoner vattenpärlor glittrande på de gula oljerockarna. Trots mina ärliga sträfvanden att stå stilla, kastades jag snart af en makt, starkare än min, ned i lä. Vattnet skalpade muntert i mina rockfickor och genom mina dubbla benkläder kände jag vätan sila in, kröp längs relingen tills jag nådde en tvärgående lina, halade mig utmed den och slungades ned genom en dörr till värme och torka.

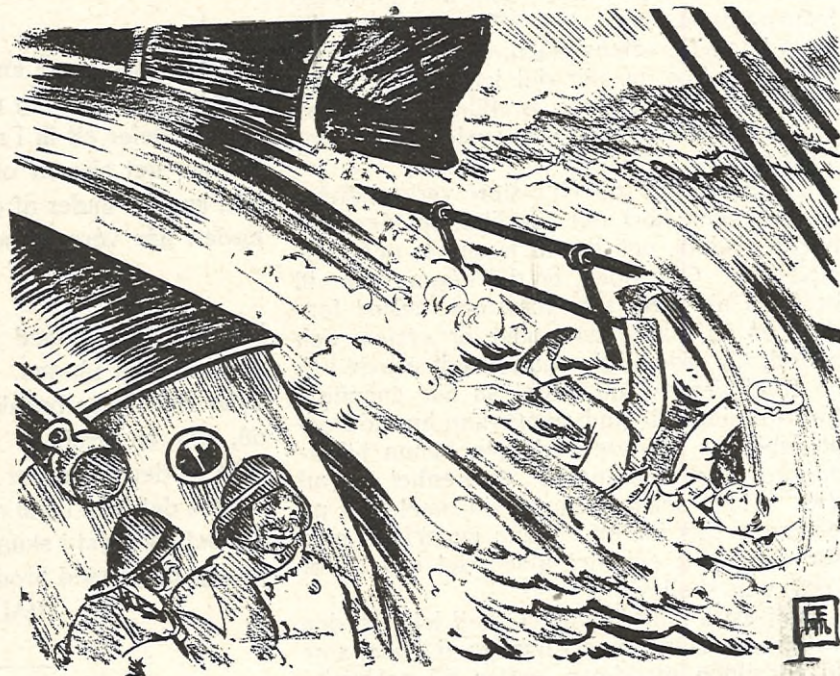
Stewartens gong-gong dånar middag och nödtorffigt aftorkad, listar jag mig in på min plats. —

"Påskalammet", sade stewarten och kom som en projektil in genom dörren med en rykande karott i handen. Pang, nu flög han mot väggen, i sista ögonblicket nappade jag fatet och sekunden därefter hvirflade stewartens vitklädda ben i luften. —

"Ratsch", en våldsam öfverhalning och i en elegant båge gå alla tallrikarna öfver

"Tallrikar smälde, gafflar och knifvar åkte upp och ned."

"En våg kom rusande akterut."

Pellerins

Grädd- och Växt-Margarin

ersätta det finaste mejerismör.

slingerbordets kanter — ännu ett "ratsch" och bitarna ligga strödda öfver golvet.

Jag var den enda i mässen, ty stewarden hade åkt ut då, vid ännu en öfverhalning, allt på bordet gick "öfver bord". Salt kött, ost och bröd, sill och korf, brännvin och påskalam — hela rasket dref omkring bland porslin och såsbuteljer. Jag räddade mig upp på soffan och vår mässpojke, som hade det otacksamma yrket få skilja agnarna från hvetet, här — "pålägget", från porslinskärfvorna, svor halfhögt och tankfullt, medan han torkade af — ja, torkade af köttbitarna och sedan lade dem tillbaka på faten.

Knappt var det i ordning förrän skeppets officerare gjorde sin entré. Liksom vid frukosten balanserade vi oss med uppjudande af våra yttersta krafter till våra platser och Påskmålliden tog sin början. —

"Grönländarna" — började maskinmästaren — "grönländarna", fortsatte kaptenen med en sidoblick på mig, "säga ej Si Guds Lamm — de säga Guds Säl och det få prästerna göra med i kyrkan — och frälsaren är kajakman", insköt styrman.

"Hvarje land har sina idéer af lycka", var det enda jag svarade, ty jag hade märkt blickarna och anade man lade an på landkrabbor — i skojsyfte.

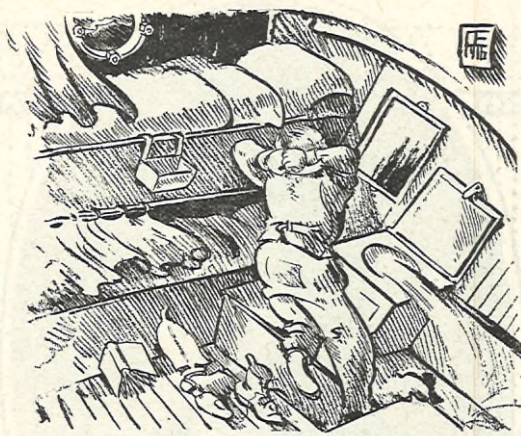
"Det är märkvärdigt så salt det här lammköttet är", var allmänna utlåtandet, men jag teg och mässpojken teg och så åto vi påskalam, som gnidit sin "ull mot salta sillars fjäll" och hade det bra, medan stormen rasade öfver våra hufvuden. —

Senare på dagen var jag ner i skansen, ingången var blockerad af den förutnämnda pärlgardinen af bittersalt oceanvatten. Jag skyndade mig så fort jag kunde igenom draperiet, men förnam likväl dess tyngd på mina axlar — det kändes som ett rapp från hundra grofva käppar. Var oväsentet starkt nog akterut, så var det bedöfvande här framme i fören. Samtala kunde vi endast göra i skrikande ton och allra bäst med tecken-språk. — Sjöarnas brott mot fartygets sidor ljödo som kanonskott och vattnets rassel öfver våra hufvuden lät som om man släppt iväg några säckar ärtor mot däcksplankorna. — Frivakten hade mycket roligt åt min skildring af dagens besvärligheter "akterut". Att de haft det vått föröfver med, talte ingen om, fast de många (par våta) kläder, som hängde och dinglade innanför dörren kunnat säga en hel del, om de velat.

Jag hade knappt hunnit upp från skansen förrän en våg kom rusande akterut och midt i vattnet såg jag något hvitt som hvirflade kring. — Det var vår olycklige steward. Vattnet sprutade ut genom spygatterna och stewarden reste sig spottande och frysande, medan han ursinnigt knöt näfven åt ett par matrosor, som syntes ha öfvermåttan roligt åt hans vedermödor.

De arma hönsen vi hade med, hade det ej heller för roligt; trots dubbla pressningar voro de så våta som höns öfverhufvudtaget kunna bli och erbjödo en syn af det vemodigaste slag. — Ett par voro dessutom sjösjuka och ökade genom sina egendomliga rörelser ännu mer det groteska i situationen.

Om i hufvud, kropp, förnuff och alla lemmar, klädde jag af mig så godt jag kunde och somnade vid ljudet af mina stöflar, som marscherade fram och åter på det vingliga hyttgolvet, troget följda af en skissbok och min reselektyr "Galérslafven Rocambole" i tvenne band. Vid mitt öra jämrade sig vågorna, maskinen gick för half kraft och jag visste att uppe på kommandobryggan stodo män, som skarpt blickade ut i natten. Min sömn blef orolig, mina drömmar brokiga. Jag be-
vistade ett protestmöte mot införande i natu-

En segerrik strid framför spegeln med krage och halsduk.

ren af fyrkantiga ägg — särskildt energiskt protesterade hönorna och dessemellan slungade de ljungande blickar på mig och talade om "kararnas" egoism, och till slut blef jag utkastad i mörkret och vaknade vid att ligga — på matbordet i salongen utanför min hytt. — Fartyget låg nästan på sida och sömndrucken kröp jag upp för det sluttande golvet mot min koj — äntrade upp och föll änyo i sömn. —

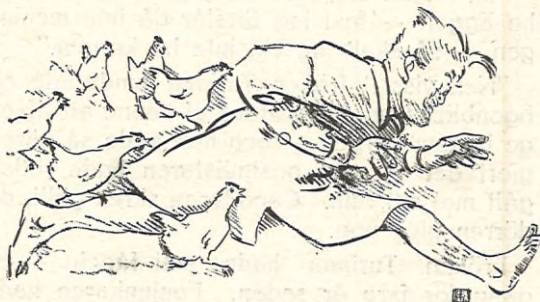
En själföfvervinnelsens påskafton.

AF HILDUR BRETTNER.

DET ÄR EN LITEN HVIT GÅRD UNDER EN stor gammal lönn. Den lilla gården är också gammal. Den byggdes för många, många år sedan af en afsatt präst. Han slutade sina dagar genom att strypa sig i den lilla kam-maren. I den grå fönsterposten kan ännu skönjas några latinska sentenser, inristade af hans hand. "O spes fallaces et cogitationes inanes meae!" — O, I mina bedrägliga förhoppningar och gagnlösa tankar.

Men fröken Turinna, som nu bor i den lilla gården kan inte latin. Hon har det sista året suffit och grubblat öfver världshändelserna och på grundval af dem byggt en lefnadsfilosofi, som hon är viss om skall frälsa världen. Den befonar i långt högre grad än hennes gamla själföfvervinnelsen, såsom det högsta goda. Fröken Turinna har som följd häraf det sista året hufvudsakligen gjort hvad som varit henne emot att göra.

Och nu var krafvet öfver henne, att hon skulle gå till postmästaren med påskäggen. Fröken Turinna hade fem hönor, fem små hvita fjolårskycklingar och i dag, själfva påskafton, hade det första äggstjoget blifvit fullt. Fröken Turinna var viss om, att det fallit sig så lyckligt, därför att hennes försats varit god. Förut hade de första äggen alltid hittat vägen till hennes vänners bord, men nu skulle de skänkas den, som hon i den sinnesstämning, som före kriget varit hennes, minst af alla skulle ha tänkt på, den, som det kostade henne största själföver-

Hönorna protesterade mot införandet i naturen af fyrkantiga ägg.

vinnelsen att träda fram för med den lilla rotkorgen. Och hon kunde då inte tänka sig någon värdigare än postmästaren.

Om fröken Turinna blott tagit åt sig det lott, som blef hennes, af det förakt för kvinnan i allmänhet, som postmästaren lade i dagen, skulle det ha varit alldeles tillräckligt för att hon skulle haft skäl att känna sin stolthet kränkt. Men därtill kom nu, att postmästaren fällt förklenande yttranden särskildt om henne, att han gjort spelfulla antydningar, att hon "sprang efter honom". Det var omkring fyra år sedan. Fröken Turinna hade sedan dess icke satt sin fot innanför poststationens höga tröskel. Hennes post hade hämtats med prästgårdens och hon hade sedan fått den där. Så hade kriget kommit och med det den så småningom ske-ende förändringen af hennes sinnesstämning. Och nu skulle, som sagdt, postmästaren ha påskäggen.

Fröken Turinna stod framför de öppna skåpdörrarna i sitt lilla kök och packade ned äggen mellan gröngrå blånor i den lilla runda rotkorgen. Hon hade så ofta under det år som gått öfvervunnit sig själf, att hvilken fordran, hur sträng som helst, hon nu satte upp mot sitt hjärta, så förblef detta lugnt och stilla. Så också nu. Hon log stilla och hennes stora blå ögon speglade en själ i jämnvikt och harmoni.

Fröken Turinna var fyrtiofem år, men hennes ansikte var ännu vackert. Rynkorna voro nälfina, liksom blott antydda med lätt hand och hennes hy var skär och hvit som en flickas. Hon var liten och späd och rörde sig lätt och mjukt.

Ja, nu skulle hon gå. Hon såg ännu en gång till att äggen lågo mjukt bland blånorna, så att de ej kunde knäckas. Hon satte på sig kappa, skinnkrage, hatt och muffdiser tog den lilla korgen på armen, släckte lampan och gick så ut.

Det var iö och blåst. Öfver himmelen mot väster drogo röda vinddrifna skyar, snön låg våt och blå.

Fröken Turinna kom genom sin grind och ut på vägen. Det lyste i målarens verkstad. Själf stod han ute på bron och slog vatten ur ett spann. Han lyfte på mössan.

"Glad påsk, herr Larson," nickade fröken Turinna, där hon gick förbi nästan buren af vinden. Den spände hennes kjol som ett segel och lyfte oroande äggkorgen, som hängde i handtaget öfver hennes arm.

Målaren var fröken Turinnas enda nära granne. De hade båda ett godt stycke, ungefär tio minuters väg fram till byn. Posten var öppen mellan sex och sju och fröken Turinna hade beräknat, att hon skulle hinna fram strax innan den slängdes. Då var rusningen öfver, alla hade fått sitt, hon skulle, om lyckan var god, finna fanjunkaren ensam.

Fröken Turinna kallade honom i sina tankar — ömsom postmästaren och fanjunkaren. Han hade rätt till båda titlarna. Han hade varit underofficer, men hade i fyrtiofem års-åldern råkat ut för ett benbrott, som för all framtid gjort hans ena ben stelt. Han hade fått afsked med pension, dragit sig tillbaka till sin födelsebygd och hade här efter en tid fått platsen som poststationsföreståndare. Han var till det yttre, hvad folk sade, en grann karl, han liknade lord Byron, hade fröken Turinna sagt — för fyra år sedan.

Och om han nu inte var ensam — fröken Turinna funderade där hon dref framåt under de röda skyarna. Ja, så mycket större själföfvervinnelse skulle det då kosta henne att lämna fram äggen. Och fröken Turinna log blott stilla.

Poststationen var inrymd i en låg, rödmålad gård. Det lyste i dess förnster genom

den grå rullgardinen med det urblekta alplandskapet, som fröken Turinna så väl kände från den tid hon själf dagligen hämtade, i alla händelser "hörde efter" sin post.

Det var en stor, mörk förstuga med två dörrar, den midt fram ledde till postmästarens privata rum, den till höger till poststationen.

Fröken Turinna hörde att det talade därinne. Det var jägmästarens röst. Hon kompromissade med sig själf och gaf sig lof att dröja till dess han gått. Tyst som en liten mus stod hon med sin korg längst inne i den mörka förstugan. Nu hörde hon fanjunkarens stämma. Fröken Turinnas hjärta dallrade till en smula.

En kvinna kom uppför bron och gick in. Hon lämnade dörren på glänt.

"Jaså" — det var åter postmästarens röst, "jaså, hon har ett Sanningsvitne borta — jag ger tusan i hennes Sanningsvitnen, skall jag säga henne". Hon hörde honom söka i en packe tidningar. "Den finns inte — hör in om en vecka — stäng dörren, människa."

Och dörren stängdes och hon såg kvinnan gå utför bron.

Skulle nu inte också jägmästaren gå. Eller kräfdes det af henne att hon skulle gå in ändå. Kriget — Själföfvinnelsen — endast den kan rädda världen — hvar och en har blott att fostra sig själf — att sopa rent för sin egen dörr — fröken Turinna repeterade hela sin nya lefnadsfilosofi och så gick hon tyst fram mot dörren. Men just då hörde hon jägmästarens steg, hans hand var redan på låset och dörren öppnad på glänt. Men fanjunkaren uppehöll honom med sina historier. Ack, postmästarens historier — det fanns en tid då han berättade dem också för henne.

"Har jägmästarn hört, att han stämt brandstodsbolaget för att det inte vill ut med försäkringen. Men — hvad tusan — nog kan man väl ta lifvet af en katt på annat sätt än genom att binda dynamit och stubintråd i svansen. — Katten kilade in på logen sedan han fändt på — där skedde explosionen, därifrån kom eldsvådan — ha ha ha — han förlorar processen förstås — ja, ja, god afton, jägmästarn — akta sej på bron — det är halt.

Fröken Turinna drog sig snabbt och tyst in i hörnet. Jägmästaren kom ut. Han gick utför bron.

Men fröken Turinna stod kvar. Inne i postmästarens rum skrek den gamla cacadoran, hans enda sällskap. Fröken Turinna stod och gjorde en snabbmålning för sitt inre öga af alla ett slagfäls favor. Det behöfdes ibland för att hon skulle få kraft att utföra sina föresatser. I riktigt svåra fall tog hon till ryssarna i de masuriska träskan. Det hjälpte henne alltid, så också nu. Hon blef lugn och stilla och viss i sitt sinne. Så jämkade hon på korgen på armen, kände efter att hatten satt rätt och öppnade så tyst dörren.

Fanjunkaren satt och skref innanför skranket vid sitt svarmålade, skafda bord. Ett ömkligt rinnande, lackdrupet stearinljus brann bredvid honom. Han fortfor att skriva utan att se upp och fröken Turinna blef stående vid dörren. I detsamma slog klockan sju. Det väckte fanjunkaren, han reste sig hasigt, tydligen för att gå och låsa dörren, men då han fick syn på fröken Turinna blef han stående.

"Åh, kors," han tryckte fast pincenezen öfver sin stora romerska näsa och upprepade endast "åh, kors".

Fröken Turinna måste åter framkalla för

FRÖKEN INGA DAUG,

Jen unga kontoristen, som öfverraskade dubbelmördaren i Arbetarringens bank strax efter den blodiga gärningen, har blifvit dagens hjältinna, efter att förut ha varit föremål för hvars mans förnumstiga kländer öfver hennes brist på sinnesnärvaro. Omslaget skedde efter det dramatiska ögonblick, då hon ett par veckor efter mordet mötte brottslingen ansikte mot ansikte på gatan, blixtnabbt identifierade honom och lyckades få honom gripen.

sig ryssarna i de masuriska träskan, för att inte falla för frestelsen att be att få sända af en postanvisning — på två kronor, föll det henne in, till en fattig lärarinna, som också talat illa om henne — men nu steg hon med sitt stilla leende fram till skranket, räckte öfver den lilla rotkorgen och frågade med sin låga, behagliga röst, om ej postmästaren ville hålla till godo med några färska ägg.

Postmästaren fixerade henne med sina svarta brännande ögon utan att svara. Fröken Turinna upprepade sin fråga lika mildt.

"Åh jo — för all del," nu tog han korgen, "men hvad är egentligen meningen?"

"Ingenting — ingenting" förklarade fröken Turinna, "men färska ägg är ju alltid godt," två starkt skära rosor hade flugit upp på hennes kinder.

"Ja visst — för tusan — men ändå —" men nu gick han genom grinden i skranket och bort till dörren och vred om nyckeln.

"Posttiden är slut," sade han.

"Ja, visst, men jag skall genast gå," sade fröken Turinna. "Ja, genast," tillade hon och såg mot dörren med stegrad nervositet.

"Ja, för all del, men om jag nu också skall ha äggen — fast jag förstår då inte meningen — så skall jag väl inte ha korgen."

"Nej, visst," fröken Turinna funderade ett ögonblick, om det kräfdes af henne att äfven ge honom korgen — och hon hade så gärna gjort det — men postmästaren hade redan gått mot sitt rum. Cacadoran skrek gällt, då dörren gick upp.

Fröken Turinna hade sett fågeln — en gång för fyra år sedan. Fanjunkaren hade själf visat henne den och berättat, att den var en gåfva af en syster till hans aflidna

hustru, som varit gift med en sjökaptan och att den var nitton år gammal. Folk påstod, att postmästaren om kvällarna satt och pratade med cacadoran, som om hon varit en människa, att fågeln aldrig skrek så intensivt som då postmästaren lände på spritköket och satte på sitt toddyvatten. Då satt hon på hans stolskarm och stirrade på de små blå lågorna, som slickade upp mot den lilla sotiga bleckpannan, lyfte och lyfte på vingarna och upphäfde de gällaste skrik. Då postmästaren hade sin toddy färdig, fick hon alltid en tesked med. Sen satt hon ruggig och blinkade och blinkade, flaxade ibland upp och skrek till som om hon plågats af oroliga drömmar.

Men allt det där hade fröken Turinna aldrig troff.

Nu hörde hon honom fända lampan därinne. Och sedan hans röst.

"Var så god och stig in — stig in och sitt ned medan jag plockar upp dem."

Fröken Turinna tvekade ett ögonblick, men så gick hon in. Men hon satte sig vid dörren. Postmästaren stod vid det runda bordet under taklampan och plockade upp äggen på en tallrik. Det var tyst. Fröken Turinna kastade skygga blickar på postmästarens profil, hon konstaterade, att det blott klädde honom att hans svarta hår blifvit hvitt vid tinningarna. Cacadoran satt på en stolskarm bredvid honom, ruggig och blinkande.

Nu var korgen tom och fröken Turinna reste sig en smula altererad för att ta emot den och gå.

Men postmästaren hade stannat framför henne. Han stod och höll korgen i handen.

"Nu skall fröken säga mig, hvad som var meningen med det här."

"Ingeting — ingenting", försäkrade fröken Turinna och de små röda rosorna flammade på hennes kinder. Han var så lång, att hon måste höja hufvudet för att se på honom, då hon talade.

"Ingenting — det är inte sannt, det vet fröken själf", hans svarta ögon borrhade sig betvingande i hennes. Fröken Turinna skälfde, hon kände, att på det här sättet skulle han till sist kunna få henne att bekänna dödsynder.

"Nå, kan jag inte få veta hvad det var." Nu såg fröken Turinna upp på honom med sina goda, blå ögon.

"Man skall öfvervinna sig själf, postmästarn."

Postmästarns svarta ögon blixtrade.

"Skall man öfvervinna sig själf —? Var det själföfvinnelse — jaså, var det så — det var kanske barmhärtighet" han gick häfligt ifrån henne, kom tillbaka, "barmhärtighet kanske, fy tusan — fy tusan —" och med ett bredt tag med sin arm svepte han ned tallriken med äggen. Det skedde med sådan kraft, att de flesta flögo mot väggen och krossades mot den.

Fröken Turinna stod som lamslagen. Så sjönk hon ned på stolen och brast i gråt. Inte öfver äggen men det hela var för mycket för hennes nerver.

Postmästaren gick upp och ned i rummet. Cacadoran skrek, öfverstänkt af äggula.

Men fröken Turinna lugnade sig snart. Hon fick kraft att gå längre i själföfvinnelse än någonsin förut.

Hon gick fram mot postmästarn och ställde sig i hans väg.

"Postmästarn", sade hon, och hennes ögon sågo klara som ett barns upp på honom, "det var inte barmhärtighet, men det var själföfvinnelse, det var en stor själföfvinnelse."

nelse af mig. Postmästarn vet, att jag inte varit här, att jag inte hämtat min post på fyra år. Det är, för att postmästarn sagt, att jag sprang efter postmästarn."

"Det är lögn — en fördömd lögn — jag har aldrig sagt, att fröken sprang efter mig — det är fördömdt käringprat", han var upprörd så att han var blek och hans ögon gnistrade.

Nu stannade han framför henne igen och hans röst var en annan.

"Men jag önskar, att fröken hade gjort det, fröken skulle inte ha behöft springa förgäfvess, fröken är den enda kvinna jag tänkt på de här femton åren sedan hustru min dog", han vände sig tvärt ifrån henne.

Fröken Turinna stod om möjligt än fullständigare lamslagen än då äggen flögo i väggen och kände samma böjelse att börja storgråta. Men det var något som afhöll henne. Något varmt, mjukt, som steg upp inom henne. Hon log ofrivilligt sitt ljusaste leende. Men då hon i detsamma kände postmästarens blick på sig, öfverdrogs hennes ännu ungdomligt rundade kinder af en mörk rodnad, hon slog ned ögonen och grep efter den lilla rotkorgen.

Men då kom postmästaren öfver rummet. Han tryckte manligt och fast hennes hand.

"Tack för äggen. Och är det inte för något annat fröken inte har hämtat posten, så kan fröken min själ göra det hädanefter."

Och följande dag hämtade fröken Turinna leende sin post själf.

"Obligatoriska hemvårdskurser?"

EN HEL PÄCKE UTLÅTANDEN ÖFVER AMNET "Obligatoriska hemvårdskurser" ligger på vårt bord. Då de emellertid icke ge annat än i allmänna ordalag hållna tillstyrkanden till moderata kvinnoförbundets förslag med hemmets lycka och ekonomi som motivering och alls icke ge sig in på spörsmålets sociala och praktiska sidor, ha vi icke velat upptaga tidningens utrymme med att offentliggöra dem.

Frågan om husmodersutbildningen är för närvarande föremål för det lifligaste intresse — alla inse att något bör göras, och det gäller blott hvad och hur.

Nyligen har i Sockholm hållits ett möte, anordnad af Fredrika Bremerförbundet och Stockholms F. K. P. R. gemensamt, hvarvid frågan belystes af yrkesinspektorn, fröken Kerstin Hesselgren och doktor Karolina Widerström.

I valet mellan de två linjerna obligatorisk eller frivillig utbildning ställde sig fröken Hesselgren på den ståndpunkt, som intagits af socialstyrelsen i dess nyligen afgifna utlåtande, där den förordar den frivilliga specialutbildningen.

Det är ju en regel inom alla yrken att med grundlig utbildning följer bättre ekonomiska villkor och större socialt anseende. Fröken Hesselgren trodde också att möjligheter till utbildning skulle höja aktningen och infresset för det husmoderliga arbetet, och hvad därmed vore vunnet, behöfva vi ej utlägga för en läsekrets af husmodrar hvilka på nära håll sett ringaktningen för hushållsarbetet.

De siffror fröken Hesselgren anförde, visade, att staten gradvis höjt anslaget för kvinnornas husliga utbildning, hvaraf man kan våga dra den slutsatsen, att ett godt förslag, när det slutligen på utredningens långsamma väg framkommer, också kan vinna ekonomiskt statsunderstöd.

I de flesta af utlåtandena, som kommi oss tillhanda, förorda emellertid husmodrarna det radikala steget öfver till obligatorisk undervisning och se gärna ett verkligt värnpliktsår.

Vi vilja i sanningens intresse konstatera detta, ehuru vi tro att möjligheter till utbildning i hvarje fall först bör bjudas våra unga kvinnor, innan man sätter i gång med något så svårhandterligt som kvinnlig värnplikt, och med så vidtgående, oberäknliga konsekvenser.

Carl Magnus Petri.

In memoriam.

BLAND DE DONATIONER, SAMMANLAGDT Å 42,000 kronor, som af d:r Petris sterbhus gifvits till olika ändamål i Halmstad må nämnas en summa af 25,000 kronor att af stadsfullmäktige för evärlidig tid förvaltats. Räntan å ifrågavarande belopp skall hvarje år den 23 februari, donatorns dödsdag, i poster om etthundra (100) kronor utdelas till arbetarehustrur med nyktra män och många barn eller till änkor ur arbetarklassen med många barn. Familjerna skola utväljas af stadens slumsysstrar och diakonissor i samråd. Fonden skall bära namnet "Doktor C. M. Petris donationsfond".

EN NYBEKRANSAD UNG MAGISTER kom 1859 till Halmstads läroverk. Ögonen strålade och munnen log.

"Får jag ta vår nye magister med på din supé i afton?" frågade fru rektorskan sin bästa väninna.

Ja, det fick hon.

"Midt mellan studierna hoppar din älskliga bild fram", skref den unge magistern i sin dagbok morgonen efter. För hans ögon trädde den lilla tolfåriga dottern i huset, där han gästade — och aldrig vek hon därifrån.

Han kom från ett gudfruktigt hem. Hans far, gamle prostsen, var from som ett barn och blid som en kvinna. Hans mor var en myndigare person. Men ende sonen rådde hon inte på. Hon bara älskade honom. Men det bet ganska bra.

"Min mor lärde mig att akta kvinnan", brukade han säga.

Kvinnan var för honom en högre skapelse. Hon var den förkroppsligade godheten och skönheten. Begreppet en dålig kvinna existerade ej för honom. Mannen hade fördärfvat en och annan, kvinnan var god i sig själf.

En kvinnans riddare var och förblef han lifvet igenom. I den gamla goda tiden, innan köken voro välsignade med slaskrör och vattenledning, brukade han själf bära ner slaskhinken och bära upp vatten i sitt hem. Inte kunde han, stora starka karlen, se späda kvinnor göra det. Han var så tacksam mot sina jungfrur att de lagade maten och städade rummen åt honom. Men med obliida ögon såg han att hans hustru var så flitig vid sin sömnad. Hon skulle ej gifva så mycket intresse åt de liflösa små plaggen. Han var svartsjuk på dem.

I ungdomen hade han aldeles samma tro som sin far, var lika säker, lika barnslig. Han var inte rädd för någonting och läste hvad han kom öfver. Men allt efter som åren gingo, trodde han mindre, men tänkte mera. Formeln för hans tro reducerade sig med tiden till:

"Gud min Fader. Människorna mina bröder".

Han sökte sanningen.

Han älskade friheten, tankens och folkens.

Han hatade herrevælde och förtryck.

Han föraktade att böja hufvudet för någon människa.

I poesiers värld var han hemmastadd. Dit flög han med sina små barn på ryggen. O, så roligt de hade. Där träffade de brodern och systemen, som ville gå hem till björken och stjärnan, och stjärnöga, som ej slog ned sin blick hvarken för vargar eller onda människor, och lille Vigg på själfva julaftonen. Hvilken underbar värld!

Han blef en gammal man. De svarta lockarna föllo af, och skägget blef grått. En afton låg han så stilla i sin bädd. Andningen blef allt svagare och svagare. Till slut blef det aldeles tyst. Han hade gått till sina fäder.

Det är som att skriva vid hafvets strand sitt namn i en drifva af hopad sand. Se vågorna växa med mäktigt mod från ebb till flod. Och borta är drifvan, där namnet stod."

LAURA PETRI.

Gud — de dårars beskyddare.

En påskfantasi af anno 1681.

FRU BRITA, MAG. EURENI HUSTRU, VAR dymmelsdagens afton i den klara vårskymningen med sina pigor ännu sysselsatt i det kylda stekhuset. Föga fattades dock i allt matberedningens fullbordande till den stundande helgen, och var det ej utan att flinka husfruhänder matats i sin ordnande ifver bland bänkar och hyllor samt beredande af plåter för massiva bunkar och andra träkärl på det ännu skurfuktiga, groftiljiga golfvet.

Ute fätnar blåskymningen, och genom fönsterögat lyser fullmånens blankljus rätt på den svartnade huden.

En köldilning genomfar fru Brita. Men de af ungdom och arbete rödblommiga pigorna förråda ej någon attack af värvällskylan; där de arbeta framåtböjdt, står andedrårten som en hvit rök ur rosiga läppar.

— Nu kunnen I sluta, säger fru Brita tvärt och sacker. Öfver hennes anlete ligger ett bekymradt drag, och det är som om hon nu, sedan hon afskedat pigorna, en skymningens, hvilans korta stund först filläte tillbakahållna orostankar tröda fram.

Ej är det sönerna, som vålla fru Brita sorg. Alla fyra artade de sig väl och torde i sinom tid äfven de i likhet med fadern — prosten i Nora, mag. Jac. Abr. Eurenus — blifva världiga representanter för prästeståndet. Det är för sin egen äkta herre fru Brita svårigen bekymras, och grufvar hon sig i all synnerhet nu för den stundande påskhögtiden, hvars lyftande andakt numera för hennes vidkommande tyckes vara förmenad. Som det förra året. Höll hon icke på att af pur ångslan — och kanske den farliga vårens årstid därtill — draga öfver sig en frygtelig sjukdom. Och herr Jacobs underliga andebesvärjelser, hans tid och tätt uppflammande häxeriförföljelser tenderade ej aftaga — tvärtom. Se — det var detta: Den annars kloke och veflige mannen, from och lærder därtill, skaffade åt tidens vidskepigtro på häxeri, blåkullafärder och annat trolldomsväsende i alltför hög grad. D. v. s. att ett af brinnande nit förestafvad stridsbegär slungat honom i harnesk emot enkannerligen häxväsendet, men just sättet att bekämpa trollpackorna förrådde den mest hängifna tro på befintligheten af såväl dessa som deras urhem, Blåkulla, ja, det sistnämnda stället påstod sig herr Jacob själf hafva besökt minst ett dussin-

I krigets spår.

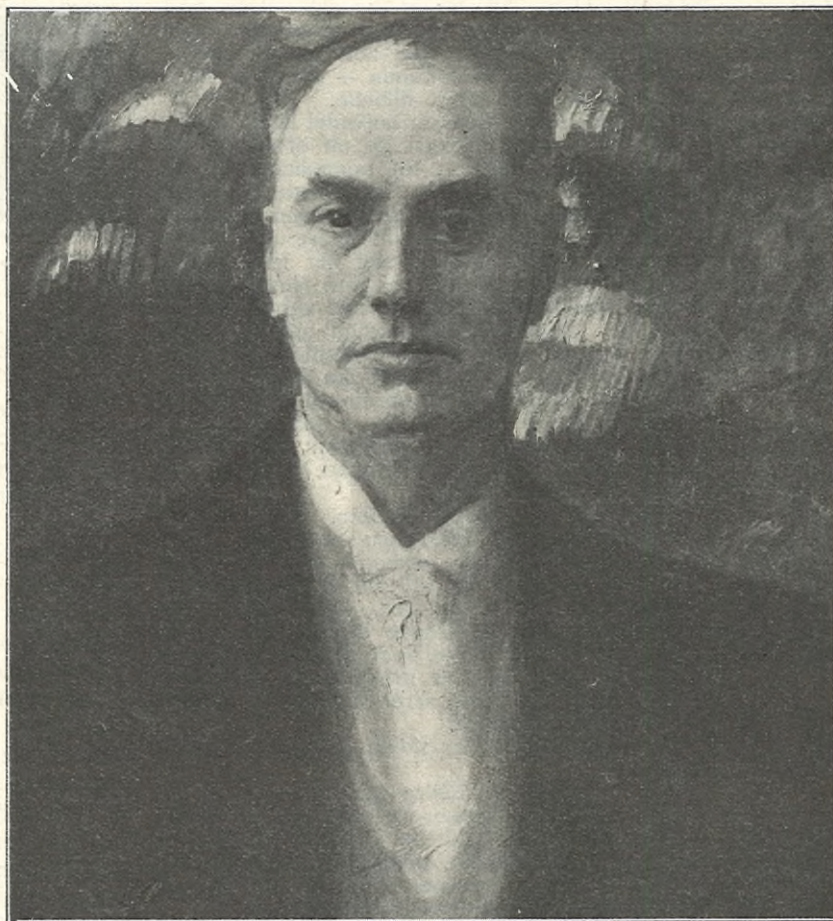
FRÅN VARENS NU BÖRJADE TRANSPORT af krigsinvalider. 1. "Birger Jarls" kapten, Arnold Friberg, efter ankomsten till Trelleborg med den första gruppen ryska invalider. 2. Prins Carl inspekterar det nya invalidtåget. 3. "Birger Jarl"

löper in i Trelleborgs hamn. 4 o. 5. Invaliderna landstiga i Trelleborg. 6. Transporten till tåget. Pressfotobyråns foto. — 7. Scen från Invalidhotellets i Paris gård. Stupade franska krigares änkor och barn dekorerats af general Cousin.

Färg- konst

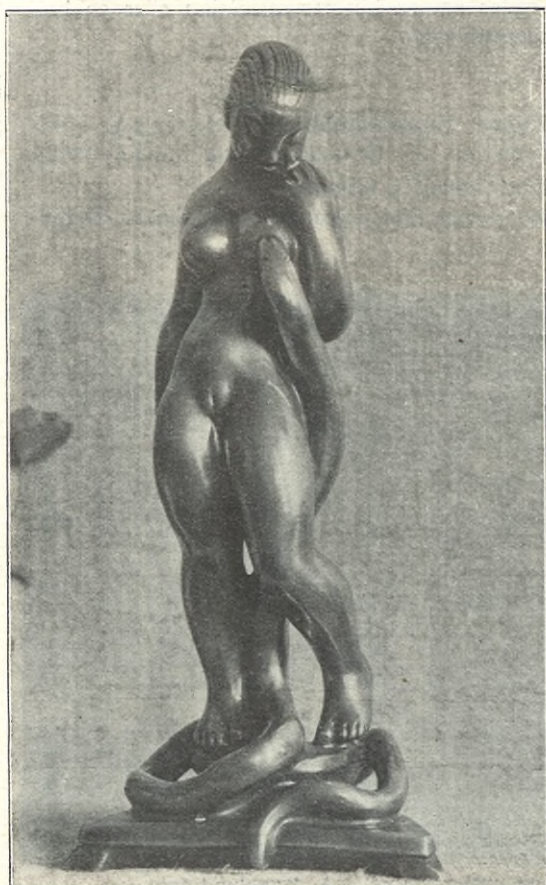
och skulptur.

John Forsell. Efter en oljemålning af David Wallin. Porträttet har i dagarna afgått till Berlin för att exponeras på vårens stora konstutställning därstädes.

Från danske konstnären Kai Nielsens skulpturutställning i Stockholm. 1. Två små flickor. Grupp i slipad granit. 2. Äfventyrskrinet. Brons. 3. Eva frestas af ormen. Brons. 4. Kvinnorof. Brons. 5. Prinsessan på ärten. Brons. 6. Kai Nielsen. — E. Holmén och O. Ellqvist foto.

tal gånger. I sin ifver att varda en upplysningsmälsman — häxeriets arga motståndare — föll herr Jacob själf offer för tidens vidskepliga uppfattningar om odefinierbara psykologiska företeelser — ännu den dag kanske lika upplärade. Ej underligt, att fru Brita ängslas hur allt detta skall sluta, ty att sådan öfverspänd sinnesförfattning ej i längden kan vara mannen nyttigt inser hon fullt väl. Om hon också har sina egna tankar om arten af herr Jacobs anfäktelser, hvilka hon förstår är något han ej själf är mäktig öfver. Törhända hans vilja är för svag i den underliga kampen emellan frons ande och tviflets, men snarast tror hon, att de svåra inre striderna i hans ungdom och de mångahanda svårigheter han då hade att öfvervinna, jämväl kroppsliga umbäranden, gifvit hans annars starka konstitution en knäck, hvaraf i löndom tvångstankar.

En mindre vanlig lefnadsbana hade herr Jacobs företett. Nogsamt hade han pröfvat fattigdoms och försakelses hårda loff, innan han därhän kommit att begära Brita Steuchius — af den adeliga Stökeska eller Steuchiska släkten, superintendenten Steuchii dotter — till äkta. (Mag. Petrus Erici Steuchius var det afsöndrade Härnösands stifts förste, om informationsverket i norrlanden isynnerhet högt förtjänte superintendent. Han var gifvt med Birgitta, prostens i Jäder M. Matthiæ Georgii IIsbodine dotter.)

Herr Jacob brukade stundom tänka, att fru Brita kanske ej rätt kunde förstå honom — af vida enklare ursprung — och de underliga vägar Gud fört honom...

Född uppe i Ångermanlands fjälltrakter — Edsele socken i Östergården — visade han tidigt en brinnande håg för studier. Men otymplig i arbetet, hånad, beledad af sina närmaste och kamrater, hällen för en odåga, en lättling, tills han slutligen ej längre uthördar utan beger sig, redan yngling, till Långsele skola, hans hemtrakt rätt närbelägen, där han ändtligen får göra studiernas första början. Snart färdig med denna läroanstalt, är hans nästa mål lärodestaden Strängnäs, dit han vandrar till fots, en promenad på 70 mil. Efter studiernas fullbordan i Strängnäs, vandrar han till Abo att där fullborda dem.

Trots den föga glädjefyllda barn- och ungdomstiden med dess bittra hågkomster af oförståelse och likgiltighet för hans håg och sträfvan efter att tillägna sig kunskaper och vetande, stod för prosten Eurenus städse ljufft i minnets skimmer barndomshemmet, det torfliga, däruppe åt Ramsjölandet, så att hans namn och blef en hänsynning på detta — Östergården. (Eurenus af lat. ordet Eurus = öster och östanvind.)

Rätt hade fru Brita i sina dystra förkänslor, ty hetsigare andliga strider än kanske någonsin tillförne skulle herr Jacob dessa påskdagar hafva att ukämpa. Skärtorsdagen går han inne i sin kammare svårt anfäktad. Fru Brita gläntande på dörren, säger bevekande, halft i ängslan, halft spefullt: Käre Herre, dock stannen i väl hemma från Blåkulla i år. — — — Ack, hvad visste hon, fru Brita — kvinnan — om dessa Satans glödande pilar, som allt ifrån barnsben så att säga genomborrat honom — hvilka Gud tillät sina utvalda att plågas utaf. Men städse i nådesafsikter, till frons bepröfvelse, styrka och slutliga seger... Och då allt yttre gått honom sällsynt väl i handom, skickar honom den Högste dessa inre hemsökelse, att han ej må förhåvas utan städse blifva vid ett ödmjukt sinne.

Påskaffonen flamma eldar på bergshöjderna rundt omkring — allt till trolldomens och de kringsväfvande onda andarnas bortdrifvande. Det är herr Jacobs verk. Ynkligt, menar fru Brita, hvartill skulle det nytta? Allenast fagert för ögat med de gnistrande eldbålen ur mörkskogarnas djup öfver bergens toppar flammade mot vårhimmeln... Men att herr Jacob har underliga planer, förstår hon...

— Tänk på Gudstjänstfirningen i morgon! varnar hon till det sista, och kaplanen predikar i annexet.

— Var tröst, herr Jacobs röst ljuder städse saktmodig och mild, gack till hvila — eller styrk hellre med bönebots makt kämpande själen, tillfogar han.

Fru Brita är svåra trötter af allt före-helgsbestyr, därtill ej annat att taga sig före, söker hon snart vilan i sofkkammarens snidade alkov — medan herr Jacob är sysselsatt med förberedelser för den exklusivaste af påskresor. Nu skola häxorna tagas på bar gärning, om de ock därtill i enlighet med stormäktigaste konungens bud skola lifvet låta.

I helig extas, brinnande i anden går herr Jacob under vårnattens kallt glittrande stjärnor. Badstuddörren står på glänt, och han träder därin. Där är värme ännu, kolen glimma i spisen, och —

herr Jacob erinrar sig plötsligt spjället, som en tid varit i olag. Han börjar dra och väsnas med den rätt motspänstiga buckliga järnplattan, som han till slut — hvilket med herr Jacobs opraktiska läggning var att förmoda — ej får ur fläcken, hvarken fram eller tillbaka. Herr Jacob klifver upp i spisen och kör hufvudet jämte öfverkroppen in i muröppningen för att öfvertyga sig om hvar felet ligger — för ögonblicket är allt annat häxeri än spjällets, främmande för herr Jacobs fantasi. Herr Jacob trefvar med händerna och praktiserar sig i ifvern allt längre upp i skorstenspipan — där han till slut blir fastsittande. Kan ej komma ur fläcken, ej röra händerna, ser allenast aftonstjärnans glinder rätt uppe i pipans mynning. Det konstbesynnerliga spjället mätte åkt en god bit igen, bildande plattform för herr Jacobs fötter, ty ej heller nedåt lika lifet som uppåt kan herr Jacob göra en ansats att förflytta sig.

Ängst fattar herr Jacob — om andrum är trångt. Här månde jag ömkligen ihjälkvävas, tänker han — och utan ytterligare möjlighet att vandra sin Herres vägar.

Tiden går — midnatt förliden. Aftonstjärnan har flyttat sig mot murpipans ena kant. Herr Jacob andas flämtande, tankarna arbeta — lönlöst. Då — lyster han till vid att badstuddörren ljudligt slås upp — och igen. Ett mustigt, svordomsfyllt samtal af trenne grofva röster förtager herr Jacobs redan halft utstötta tillkännagifvandes skri. Där blir dryckjom ur medhafda förråd, buller och bång, skråll och sång — hvilket allt omsider mattas af.

Tre strykare njuta den sköna värmen i prostens badstu.

Men — hvarför ej bättra på den — — — Hytsch! Ett fång spånar ur vrån och på kolen — ännu ett, flera. I ett huj flasar elden upp — men röken slår tillbaka, samtidigt ett faseligt ill vrål ur skorstenen kommer strykarne att vilda af förskräckelse fly prostens förtrollade badstu.

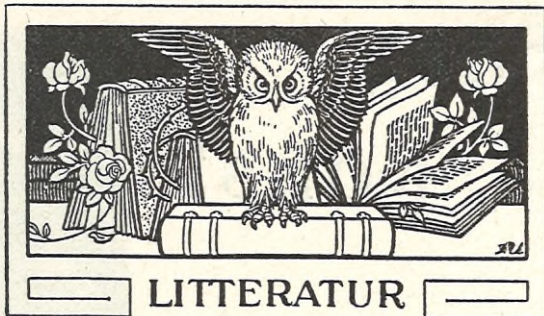
Smällen af dörrens häftiga igenflängande skakar hela badstun, och — herr Jacob glider lös i skorstenspipan, ramlande mot spjället, som ger vika, och hamnar i spisens eld och aska, yrande upp sot och damm — utom eldflakor kring golvet. Halfkväfd, hufvudyr tumlar herr Jacob mot dörren, som han brådslande öppnar och fyller sina lungor med den kalla, friska nattluften.

Fru Brita färdig med sin bot och för ängslan ej längre allena uthördande i sofkkammaren, stiger huttrande ut på brostenen och tar några krasande steg öfver gårdens tillfrusna smältisö- och isfläckar. Var då ej utan att kuraget flydde henne, när hon ser sin tilltygade äkta herre träda henne tillmötes — sveddrykande om hår och skägg, sotad, askströdd med kläderna i trasor. Och för alla de gånger herr Jacob påstått att han vari i Blåkulla, men fru Brita just ej tagit det på synnerligt allvar — nu, när han bedyrade motsatsen, var det ej utan att hon misstänkte, att han ändå varit där.

Men med till synes af genomliden anfäktelses heliga förklaringsljus öfver sin panna, möter herr Jacob påskmorgonen sin församling med de trösteliga orden: Stenen är bortvälfad... I åren frie...

En ödesdiger följd skulle dock påsknatten ha. Fru Brita ådrog sig en förkylning, som ändade hennes lif. Herr Jacob, för framtiden af minne betan delvis bragt till en sundare — och betydligt korrigerad — uppfattning om häxeriväsendets underliga företeelse, hann sedermera både en och två gånger till träda i gifte.

HILDEGARD LOFBLADH.

Gustaf Mattsson: Strödda resebref. — "I dag". Kåserier. (Albert Bonniers förlag.)

Titeln "Strödda resebref" säger så litet, att de läsare — och de äro många, många — hvilka låta sig fascineras af en klingande rubrik, antagligen lämna boken i fred, då de möta den på bokhandeldisken. Men de ana i så fall icke, att de gå miste om bekantskapen med en spirituellt och kunskapsrik berättare, hvilken med en beundransvärd stilens kvickhet och kolorit skildrar sina intryck från olika platser i Europa.

Gustaf Mattsson var, ty han dog för ej länge sedan, tidningsman i Helsingfors och som sådan kanske den bästa pennan i modern finsk journalistik på svenskt språk. Han ägde humorns oskattbara gåfva och en uppfattningssnabb blick samt ett lyhördt öra för allt, som mötte honom i lifvets brokiga karneval. Men till detta kom en vetenskaplig bildning af betydande omfattning, hvilket gaf en alldeles särskild fasthet och nyansrikedom åt hans framställning.

Hvad nu hans strödda resebref beträffar äro de kort sagdt en angenäm lektyr vare sig de skildra en skyttefest i München, lifvet i Davos, vandringar i Schweiz, dagar i Brüssel, intryck af London o. s. v. Det är en fängslande sinnets munterhet öfver hvarje sida, en originell uppfattning af hvad som möter honom, och under den lätta lekande formen märker man hela tiden den andligt rika människan, som gör stilen transparent medels kloka reflexioner och kvicka utfall.

Kåserierna "I dag" äga i flera afseenden spalttextens lätta, förflyktigande bouquet, med inslag af anekdoter och utläggningar öfver dagens on dit; men också de ha sin kvickhet och stilistiska charm och kunna tjäna som studiematerial åt unga journalistadepter, hvilka oskuldsfullt inbilla sig att ett kåseri i ordets riktiga bemärkelse åstadkommes lika lätt som man svetsar ihop några rader om en bilsammanstötning eller en balonguppstigning.

Erland Nordenskiöld: Forskningar och äfventyr i Sydamerika 1913-1914. (Albert Bonniers förlag.)

Man minns från pojåkårens indianböcker att röd-

Den nya 3:dje klassens matsal å ångaren "Stockholm". A. Backlund foto.

skinnens lif därborta i det stora underbara Ameriga var något, som man aldrig tröttnade att läsa om och hänföras af. Ingenting kunde vara mera tjusande än denna äfventyrsromantik, hvars skådeplats i ett oändligt aflägsset fjärran ens inre öga såg skarpare än hvad det lekamliga ögat uppfattade den närmaste omgifningen.

Den nufida forskningen har ingen vidare respekt för indianromantiken, men i gengäld är dess framställning af urskogens och floddalarnas vilda befolkning så mycket vederhäftigare och saknar ej heller den siff romantiska drag. — Friherre Nordenskiöld som vetenskaplig resenär är icke blott en noggrann forskare utan ock en förträfflig skildrare, och när han nu i sin senaste bok berättar om sin och sin hustrus resa i Bolivia, kan han vara viss om att finna många och intresserade läsare. Men framför allt borde de svenska kvinnorna stifta bekantskap med boken för att se hur käckt en ung svensk fru betar sig i urskogens snår och i träskens dy samt hur väl hon finner sig tillräkta med det primitiva lifvet bland indianerna. I kapitlet Till chimaneindianernas land, som ger ett prof på färdens oerhörda svårigheter genom urskogar och uppför slippriga, leriga bergssluttningar, berättar författaren: "På många ställen är det ytterst svårt att få fram mulåsnorna. Det ser rysligt ut, när de i de höga, branta, slippriga lateritbackarna slå öfver och rulla ned med packlådorna. De rivna och slå stora hål i hufvudet och på benen. Ibland orka de ej ta sig upp med packningen. Då måste de lastas af och lådorna få lof att bäras eller släpas uppför höjderna. — — — Min hustru tar också hårda tag, släpande på bördorna i den slippriga leran. Hon ser ut som en pojke, en riktigt smutsig pojke, våt, svettig, trasig och sönderrivnen!" Det framgår här af att det är ingen lätt sak att vara hustru till en forskningsresande och följa honom i nöd och lust. Så att för små boriskända stockholmska societetsdamer är det ingenting att fundera på.

De talrika äfventyren i boken utgöra dock det sekundära, hufvudpartierna upptagas af hvad författaren vunnit af vetenskapliga resultat såsom utforskandet af okända indianstammar, undersökningar af påträffade ruiner och fästningar, de olika indianstammarnes seder och fänkesätt samt mängden af myter och sagor, hvilka författaren upptecknat och som ge en intressant inblick i dessa naturmänniskors fantasilif. En mängd förträffliga illustrationer pryda det omfångsrika verket.

Maria Holmström: Hans Christian Andersens. Lif och dikning. (Åhlén & Åkerlund.)

Miljoner människor hela jorden öfver ha läst och läsa alljämt Andersens sagor, men blott ett mindretal veta något annat om författaren själf än att han var född i Danmark af en fattig handverkarfamilj, att han i sin ungdom ansågs som halffnoskig, att han blef vida berömd genom sina sagor samt att han var en from och god människa.

I själfva verket är Hans Christian Andersens lefnadssaga underbarare än någon af hans "Eventyr og Historier". En mera äktromantisk figur än den fula och magra skomakarsonen från Hans Jensengränd i Odense står knappast att uppleta i hela litteraturhistorien. Hans egendomligt danade och rika fantasilif, som blef den bärande grunden åt hela hans framtida dikning, tog sig under uppväxtåren de bisarraste uttryck. Hans påhitt och upptåg samlade kring hans gängliga person en undran huruvida han verkligen var fullt klok. På samma gång fanns det i hans friska naivitet, öppna blick och rika känsla för allt, som rörde sig omkring honom, en antydning om, att han utgjorde ett undantagsväsen, för hvilket lifvet hade något alldeles särskildt i beredskap. Jäsnings-tiden, som oundgängligen hänger samman med

alla högtbegåfvade människors ungdomsår, blef för Andersen ett martyrium, ett svängande mellan öfversvinnliga lyckokänslor och djup förtviflan. Barnslig, lättrogen och öppen hjärtig som han var hela lifvet igenom, stötte han gång på gång pannan blodig mot misräkningarnas hårda mur — men förvissningen om hans diktarmission svek honom aldrig, den bar honom öfver alla vedervärdigheter mot äran och lyckan, liksom ängeln å v. Kaulbachs teckning till en af Andersens sagor bär barnet bort genom rymden.

Lefnadsteckningens författarinna har gått välrustad till sitt värf. Ett omsorgsfullt källstudium sätter henne i tillfälle att ge en af många karaktärsfulla detaljer utarbetad bild af sagoförfattaren och romanförfattaren Andersen, och hennes stil äger den varma berättartone's behag. Hennes analys af de betydelsefullaste af sagorna är kort och klar och förtydligad genom lämpliga citat. Däremot skulle det icke skadat om ett par kapitel varit ägnadt åt en mera ingående kritisk värdesättning af hans öfriga rika produktion, hvilken är föga känd, än mindre uppskattad i vårt land.

I hvarje fall är det ett i bästa mening populärt bidrag författarinnan lämnat till kännedom om en af de mest egenartade författarpersonligheter vi haft i Norden.

Till sist en liten sidosmärkning.

På sid. 375 säger författarinnan på tal om Andersen som offentlig uppläsare af sina sagor: "Inte så att han som Dickens och andra stora författare reste omkring och föreläste sina arbeten och på detta lättvindiga sätt skaffade sig en förmögenhet. Han gjorde det utan ersättning och för att gagna."

Det är nu närmast angående Dickens' uppläsningar, som jag tillåter mig bemöta författarinnans påstående, att han "på detta lättvindiga sätt skaffade sig en förmögenhet." Onekligen förtjänade han stora pengar på sina uppläsningar, och det var honom ej emot, ty han afsåg att med dessa summor skaffa sin familj en bekymmerfri framtid, då han ej längre fanns till. Men hvad som innerst dref honom att uppträda offentligt var dels hans med åren allt mäktigare frambrutande skådespelartalang, dels tjusningen att på detta omedelbara sätt få ge sin dikning åt världen och dels slutligen starka själskriser, för hvilka plåga den impulsive mannen sökte lindring genom den nervspänning uppläsningarna framkallade. Hellen Lindgren förtäljer i sin essay, "Dickens som människa och författare", hur diktarens föreläsningsturer genom England, Skottland och Amerika voro förenade med oerhörda ansträngningar, hur han måste sköta sig som ett barn under de stunder han kunde åtnjuta någon hvila, nedbädda sig till sängs för att återhämta sina krafter, och äfven norrmanen Leonard Sandberg i sin omsorgsfullt utarbetade bok om Dickens, för att ej nämna den stora Dickens-biografien af John Forster, framhåller hur dessa uppläsningar totalt nedbröto den kärnsunde författarens krafter och afkortade hans lif ganska betydligt. Så att något "lättvindigt sätt" kan det ej bli tal om, åtminstone för Dickens' vidkommande. Och om Andersen läste sina sagor för att gagna, hvilket gagn gjorde ej den stora engelska humoristen med sina recitationer! Hela länders bildnings- och skönhetshungrande människor kände sig undervisade, lyftade och värmda inför Charles Dickens' odödliga fantasivärld sådan den sprang fram som starkt lefvande lif i skaldens muntliga föredrag.

E. H-N.

Manuskript och bref

af redaktionell natur torde alltid adresseras till Redaktionen af Idun, ej till någon särskild medlem af densamma.

EFTER BEETHOWEN-CYKELN KOM KONserterföreningen med Jean Sibelius och Aino Ackté, den senare som tolkarinna af den förres sånger. Sibelius representerades i öfrigt af sin genialiska d-dur symfoni, hvars rika innehåll af brottande viljor och själfulla melodigrupper göra dess åhörande till en upplevelse, isynnerhet med en sådan dirigent som herr Schneévoigt. En upplevelse, ehuru i rakt motsatt mening blef också fru Aino Acktés sång. Det är skada att denna artist, som en gång var bländande — ty det innerliga och enkla har aldrig legat för fru A:s skaplynne — nu skattar åt ett effektsökeri, som gränsar till osmak. Hennes "egendomliga" finska temperament kan härvidlag inte gälla som ursäkt. Man hade endast att med förvåning och ledsnad konstatera, hur det oäkta skämde hennes konst.

Kammarmusiföreningen afslöt föregående måndag sin säsong med namnen Brahms och Beethoven, hvilka nu framförda stråkvintetter utgjorde den värdiga slutpunkten i en cykel af dessa mästars kammarmusik.

Vidare har Wilhelm Stenhammar haft en af sina konstnärligt gifvande Beethoven-affnar, och operan en symfonikoncert, hvarvid framförts ett par anslående prof ur W. Peterson-Bergers nya dramatiska tonverk "Domedagsprofeterna", som nästa säsong skall uppföras å Kgl. teatern.

Svenska teatern kan med tillfredsställelse notera en ny succès och på samma gång förvärfvet af en ny talangfull regissör. Pjäsen heter "Mühlheimer & Katzberg", ett amerikanskt lustspel Montague Glass, och regissören John Brunius. Styckets ringa dramatiska förtjänster men roligt gjorda figurteckningar ha utnyttjats med en sådan omsikt af regissör och artister, att framgången blef fullständig. Herr Brunius' regissörtalang visade en betydande schwung och humoristisk fantasi och hans utförande af den ena hufvudrollen, affärsmannen Katzberg, en outfrörlig vivacitet och karaktäriseringsförmåga. Herr Hammarén som kompanjonen Mühlheimer glänste likaledes i den komiska uppgiften af på en gång sniken och godhjärtad judisk konfektionschef. De öfriga rollerna fingo också ett godt utförande, och pjäsen blir utan tvifvel ett nytt kassastycke.

Däremot ligger oturen tung öfver Oscarsteatern. Dramatiseringen af Frank Hellers muntra bok "Storhertigens finanser" föll till jorden på sin torflighet. Men det försöket finner i alla händelser sin förklaring i bokens stora popularitet. Hvad komedien "Den gamle musikern" däremot beträffar, ett fjolligt amerikanskt opus, är det minst sagt ohöfligt att bjuda stockholmspubliken på en dylik smörja och från en scen med Oscarsteaterns renomé. Hvarför inte hellre spela något af de många i det Ranftiska teaterarkivet graflagda svenska originalen, af hvilka det säkert finns flera, som äro mästerverk i jämförelse med pekoralet "Den gamle musikern".

ARIEL.

En visa.

"AR DU DEN SJÄL, SOM JUBLAR HÖGT med mig,

när lätta solstänk darra på min stig?
Är du den själ, som bär mitt tyngsta ve,
som ser min sorg, när andra intet se?
Är du den själ, som helt min själ förstår,
som med mig lefver, utan mig förgår?"
Så frågar jag. Och tviflet svarar: "Nej,
själ af min själ, du kära, är du ej!"

(Efter PAUL FRITSCHÉ.)

BARN-KLÄDER

Finna och välgjorda i största sortiment.

Eleganta Goss-Kavajer, Bluskostymer, Sportkostymer.

Väl utförda **Flickklädningar, Paletåer, Brodyrklädningar.**

Finna och välgjorda kläder för konfirmander.

BARN-VAGNAR Hopfällbara två- & fyrhjuliga Sitt- och Liggvagnar.

Prima reela varor.

Billiga bestämda priser.

PAUL U. BERGSTRÖMS A/B
Stockholm. 74, 76, 78 Drottninggatan.

bord; ägg i låda med ansjovis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Gratin på kött med ost; soppa på blåbär med klimp.
ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; pannbiff med potatis; kaffe eller te. Middag: Pensionatpuré med rostadt bröd; stekt rödspotta med pressad potatis.
TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; omelett med fiskstufning (rester från onsdag); mjölk; kaffe eller te. Middag: Arter med fläsk; plättar med sylt.
FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; sill med äggstanning och potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Paltbröd med fläsk och hvit sås; vinsoppa med skorpor.
LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk och fruktkompott; nudelstufning i snäckor; kaffe eller te. Middag (vegetarisk): Potatispudding med glaserade morötter, spenat och murelsås; apelsinris med apelsinsås.

RECEPT:

Consommé Geraldine (f. 12 pers.). 2 1/2 lit. klar consommé, salt, cayenne.
 Garnityr: 3-4 morötter, 1/2 lit. buljong, äggroyal, 1/4 burk fina, konserverade arter, 1 burk grön sparrisknopp (1/4 lit.).
 Beredning: Morötterna skrapas, sköljas, torkas och tagas ur med ett skopformigt legymjärn till 36 små ovala kulor, som kokas mjuka i buljongen. Royalen skäres ut med ett litet rundt mått i form af pastiljer, hvilka läggas i soppskålen tillika med morotskulorna, arterna och sparrisen. Consommén kokas upp, afsmakas med kryddorna och hålles öfver garnityret. Serveras mycket varm.

Äggroyal (f. 12 pers.). 5 äggulor, 2 äggvitor, 1 1/2 dcl. kokaude gräde eller consommé.
 Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.).

Beredning: Äggulor och hvitor vispas hastigt, den kokande gräden eller consommén hålles i under vispning och äggstanningen skummas. Den hålles i en väl smord, slät timbalform med lock, som sättes i en kastrull med kokande vatten. Kastrullen ställes vid sidan af elden, så att vattnet håller sig hett utan att koka, ty annars blir äggstanningen vasslig och kan ej användas. När den har stannat, efter omkr. 35 min., är den färdig. Formen tages upp försiktigt och royalen får kallna i sin form. Den stjälpes upp på servett, aputsas öfvanpå och skäres i 1/2 cm. tjocka skivor, hvilka utskäras med ett litet rundt mått i form af pastiljer. Serveras som garnityr i consommé eller klar buljong.

Sjötunga à la florentine (f. 6 pers.). 3 sjötungor på omkr. 5 hg. st., 1 msk. salt (15 gr.).
 Till kokning: 1 1/2 msk. smör, 4 1/2 dcl. fiskbuljong.
 Spenat: 3 hg. spenat, 2 1/2 msk. smör (50 gr.).

Äkta hollandaise: 1 1/2 msk. fin ättika, 1 msk. vatten, 2 gr. bordsalt, 2 gr. socker, 1/2 gr. hvitpeppar, 3 äggulor, 1 msk. kallt vatten, 250 gr. smält smör, 3-4 msk. fiskspad, 1-2 tsk. citronsaft.
 Till garnering: 12 räktjärter, 2-3 tryffel, persilja.
 Beredning: Sjötungorna urtargas, sköljas väl och torkas; fenorna klippas bort. En djup skära skäres med en spetsig knif längs efter ryggen på båda sidor och filéerna skäras försiktigt från benet, så att de ej gå sönder. De läggas med skinnsidan mot en skärbräda och köttet skäres från skinet. Gälarna klippas bort och hufvudet, benet och det hvita skinet sköljas väl och härpå kokas buljong. Filéerna ingnidas med saltet och få ligga på hvarandra 1 tim., hvarefter de ånyo torkas med fiskhandduk och kokas 5-8 min. i fiskbuljongen.

Spenaten förvälles i lätt saltadt vatten, får rinna af, vrides i en duk, hackas tämligen fint, kokas i smörret omkr. 20 min. och utbreddes på botten af ett aflängt silfverfat. Filéerna läggas därpå, hollandaisen hålles öfver, och anrättningen garneras med räktjärter, tryffeln, skuren i skivor, och persilja. Serveras med små kokta mjöliga potatisar. — Gösfiléer kunna tillagas på samma sätt.
 Till äkta hollandaisen hållas ättikan, vattnet, saltet, sockret och pepparen i en blankskurad säksastrull med flat, tjock botten och får koka ihop tills 1/3 återstår. Kastrullen skjutes åt sidan och de uppvispade äggulorna samt vattnet tillsätts och säsen får sjuda under stark vispning. Den lyftes af och det smälta, afsvalnade smöret hålles i så småningom, omväxlande med fiskspadet, under fortsatt vispning. Säsen afsmakas med citronsaften, vrides genom duk och hålles varm i vattenbad.

Stekt kalffricandeanu (f. 6 pers.). 1 kg. benfritt innanlår, 2 hg. späck, i 2 flata skivor, 1/2 msk. salt (8 gr.), 1/4 tsk. hvitpeppar, 2 msk. smör (40 gr.), 1 morot, 1 liten chalottenlök, 4 persiljestjärkar, 6 dcl. god buljong.

Stella. Blus av vit moll med hålsöm 3.75
Elin. Blus av vit moll med hålsöm 2.95
Blända. Kjol av svart och vitrutig gabardine m. fickor 8.55
Chic. Kjol av svart och vitrutig halvulle m. motveck 13.90
Aina. Underkjol af taff med rynkad volang, i alla moderna färger 8.50

A/B NORDISKA KOMPANIET
BASARAVDELNINGEN.

SYVALÖFS KORNFLINGOR

fillhandahållas i hvarje väl sorterad diversehandel.

NYA WERMLANDS-TIDNINGEN

Grundl. 1850 Karlstad Grundl. 1854 År Värmlands största och äldsta tidning

GAHNS Farena-crème.

En kund skriver därom: »Farena Hafre-crèmen var så ypperlig att vi kunna lämna Er de allra vackraste intyg som vi rimligtvis kunna åstadkomma i ord. Den står långt före allt annat, som vi begagnat.»

Henrik Gahns Aktiebolag, Uppsala. Kungl. Hofleverantör.

KÖKSALMANACK

Redigerad af **ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND** Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.
FORSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 23-29 APRIL 1916.
SONDAG (Påskdagen). Frukost: Smörgåsbord; chateaubriand med brynt potatis; mjölk; kaffe eller te

med briocher. Middag: Consommé Geraldine; sjötunga à la florentine; stekt kalffricandeanu med legymor och potatis, kokt i flottyr; chokladglace med mandelsprits.
MÅNDAG (Annandag påsk). Frukost: Smörgåsbord; köttstufning i snäckor (rester från söndag); mjölk; kaffe eller te med kax. Middag: Nässelkål med förlorade ägg; skinkfärs med grönsaker, brynt potatis och salader; äppelbeignet med vaniljsås.
TISDAG. Frukost: Smörgåsbord;

PARAMINT PASTILLER
FÖRORDAS AV LÄKARE.
Vid sjukdomar i munhåla och svalg. Effektivt skydd mot smitta vid epidemier. FLASKOR OM 50 ST. KR. 1.25
SÄLJAS ÖVERALLT.
A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM
Kontrollant: PROFESSOR A. VESTERBERG.

Agria
Yoghurt Margarin

Till Våren o. Sommaren - 1916 -

Vår nya **KATALOG** nu utkommen och sändes på begäran kostnadsfritt.

Största tänkbara urval af moderna
 Promenaddräkter — Kappor — Rockar
 Regnkappor — Promenadjolar — Blusar
 Klädningar — Underkjolar — Morgonrockar

OBS.! Bästa sätt att ekipera sig bekvämt, stilfullt och billigt. För Linneutstyrlar, Garnityr och Sybehör: Begär Specialkatalog.

AUG. MAGNUSSON
STOCKHOLM
46548 VESTERLÅNGGATAN 46548

Använd intet annat afföringsmedel än Apoteket Vasens Laxermarmelad, så undvikes till följd af dess behagliga smak allt bråk vid intagandet. På alla apotek.

D. B. C.
Flytande Putskräm för metaller.
Profva den och Ni använder aldrig någon annan. Fås öfverallt.
Fabrikanter: Dorch, Bäcksin & Co:s A.-B. GÖTEBORG.

När som helst kan man äta
ÖREBRO KEX,
men till frukostbordet är den **oumbärlig.**

Ekströms JÄSTMJÖL
Ekströms VANILJSÖCKER

SINGER SYMASKINER
VÄRLDSBERÖMDA

FAXIN
Bästa putsmedel för alla metaller.

Mellin's Food
är bästa kraftnärning för svaga, klens barn i alla åldrar. Bok om barns uppfostränning gratis och franko från Mellin's Food Depot, Malmö.

Bästa Garderobs-Klosetter
ÖREBRO KLOSETTFABRIK, Örebro.

CLOETTAS GULD-CACAO
i vidstående förpackning säljes öfverallt
1 HEKTO 45 ÖRE

Glöm ej att
Lukulin
 är dagens
TANDCRÈME & MUNVÄTTE
 Lukulin är starkt bakteriedödande, utan att angripa slemhinnan.
 Behaglig lukt och smak!
 Bevarar tänderna och gör dem kritvita!

Lejon Dantar och Strumpor.

PRIMA KVALITE!

BÄSTA UTFÖRANDE!

HVARJE PAR STÄMPLADT
MED OFVANSTÄENDE VARUMÄRKE

FINNS I ALLA VÄLSORTERADE

SYBEHÖRS-MANUFAKTUR- & KORTVARUAFFÄRER.

Beredning: Köttet torkas med en duk, urvriden i hett vatten, buldas med en fuktig köttklubb, späckas med 1 hg. af späcket, skuret i fina strimlor, doppade i en blandning af saltet och pepparn, gnides med rsten af kryddorna och bindes så att det får vacker form. Smöret brynes i en järnkastrull, som ej bör vara större än att köttet nätt och jämnt rymmes. Köttet lägges däri och brynes vackert på alla sidor; när det är till hälften brynt, lägges den ansade moroten, skuren i skivfor, den skalade löken och persiljan. Då köttet är färdigbrynt, lägges det på resten af späcket, hälften af buljongen spädes på och köttet får steka 1/2 tim., hvarunder det öses och vändes 1 gång. Resten af buljongen spädes på och köttet får steka, tills det är så mörkt, att det kan skäras med gaffel. Det upptages försiktigt, skäres med hvass knif i tunna skivfor, hvilka hoplägges, så att steken behåller sin form. Läggas upp på varmt fat, garneras med blandade grönsaker eller grönsakspastejer och salad eller persilja.

Serveras med afredd sås, tillsatt med grädd, och salader.

Potatis, kokt i flottyr (f. 6 pers.). 1 lit. potatis, 1 kg. flottyr, 1 tsk. salt (15 gr.).

Beredning: Potatisen sköljes, borstas väl ren, skalas tunt och skäres i 1 cm. tjocka, jämna strimlor, hvilka lägges i vatten allt efter som de skäras. De torkas väl i en duk, lägges i het flottyr och få koka däri, tills de äro mörka och gulbruna på ytan men mjuka inuti. Läggas upp på sugpapper att afrinna, beströs med salt och serveras mycket varma till stekt kött.

Chokladglace (f. 12 pers.). 1 lit. grädd, 1 stor vaniljstäng, 7 äggulor, 150 gr. socker, 150 gr. sockrad blockchoklad, 1 del. vatten.

Beredning: Grädden kokas upp med vaniljstängen och får stå öfvertäckt 20 min. för att draga. Äggulorna och sockret röras omkr. 20 min. Chokladen rifves, utröres med vattnet och blandas med grädden, som slås på äggen under kraftig vispning. Krämen får sjuda öfver elden under fortsatt vispning, tills den är tjock och pösig. Kastrullen afläytes och vispningen fortsättes tills krämen är kall. Glacen fryses på vanligt sätt i is och groft salt. — Då glacen skall serveras, tages formen upp ur isen, afsköljes noga, för att aflägsna allt salt, doppas ett ögonblick i ljumt vatten, så att glacen lossnar lätt från formen. Formen torkas, och glacen uppställes på skål eller fat, med servett eller

tärtapper och serveras med mandel-sprits.

Mandelsprits (omkr. 30 st.). 2 hg. sötmandel, 2 hg. florsocker, 2-3 äggwhitor.

Beredning: Mandeln skällas, torkas och drifves genom kvarn. Äggwhitorna och sockret röras 20 min., hvarefter mandeln tillsättes. Ar massan för hård tillsättes litet mera äggwhita och degen arbetas ytterligare 10 min. Degen spritsas genom ganska grof stjärna i form af S eller kransar på väl smord plåt eller på oblat. Bakelserna gräddas i ej för varm ugn (omkr. 190°), tills de äro halftorra och hafva ljusgul färg. Garneras, om så önskas, sedan de äro kalla med skär och hvit krystyr.

Skinkfärs (f. 6 pers.). 2 hg. rökt skinka, 3 hg. benfritt kalvkött, 1/4 tsk. hvitpeppar, 2 hg. brödpånad, 2 hela ägg, 2 äggulor, 3-4 del. tjock grädd.

Beredning: Skinkan och köttet skäres i tärningar, drifvas 6 ggr genom köttkvarn och stötas jämte pepparn med trästöt i stenmortel, pånaden tillsättes och färsen stötes ytterligare, tills den blir jämn och smidig. Färsen lägges i ett fat, de uppvisade äggen och äggulorna tillsätts, litet i sänder, under oafbruten rörning, hvarefter färsen passerar genom hårsikt, ställes på is och röres åter kraftigt, omkr. 1/2 tim., hvarunder grädden tillsättes matskedsvis. Färsen prövas; är den för hård tillsättes litet mera grädd, i motsatt fall litet äggwhita. Färsen kokas i vattenbad omkr. 2 tim. eller stekas i ugn och serveras varm eller kall med grönsaker. Den kan äfven läggas i form hvarvis med kalffhöns-, vildt- eller fågelfärs, kokas i vattenbad och serveras kall i gelé som finare mellanrätt.

SVAR

Å den senast införda serien frågor följer här nedan svar, och har redaktionen ansett, att det värdigaste priset 10 kr. denna gång bör tilldelas signatören "Kvisti" hvaran, innehafvarinnan af denna signatur behagade anmäla sig å vår byrå för beloppets utbe- kommande.

N:r 61. Plocka liljekonvaljklockor eller andra starkt doftande blomkronor i en glasflaska, öfvergjut dem med glycerin, korka flaskan, låt den sedan stå i ett soligt fönster några veckor och ge den då och då en omskakning. Sila sedan ur blommorna och späd vätskan med sprit, tills den blir slagom stark.

Recept till härsprit: 1 msk. ricinolja omskakas med 1/4 lit. konjak.

N:r 62. Vill rekommendera följande bok: Praktischer Leitfaden für die Anzucht und Pflege der Kakteen und Phyllokakteen von W. O. Rother, Frankfurt a. d. Oder. Bäst att vända eder till eder bokhandlare. Äfven kan ni erhålla kaktéer i små exemplar hos H. Cedergrén, Raus, Skåne.

Velia.

— Någon bok utslutande för kaktusodling finnes mig veterligen ej, men i Rud. Abelins bok, »Trädgården inomhus», har ju äfven kak-

SÄSONGNYHETER. Tidningens läsarinor göras uppmärksamma på, att den världsberömda firman Schweizer & Co., Luzern S 3, Schweiz, äfven i år har i lager en rikhaltig kollektion af garantierad solida siden- tyger. Firman försäljer sålunda de sista nyheterna i taft, krepp, charmeuse, gabardine, eolienne, faille, voile etc., äfvenså 120 cm. bred schweizerbatist till kr. 1:50 metern.

Mönsterkollektioner af dessa tyger såväl som af äkta schweizerbroderier, alla slag, sändas öfverallt mot 40 öre i frimärken.

Som bekant levererar firman Schweizer & Co rekvirerade siden- varor tull- och portofritt till bostaden.

tusen sitt kapitel. Några hufvud- regler för kaktusodling vill jag här ge er.

Kaktusen är synnerligen tacksam och lättkött. Sticklingar få — i motsats till alla andra — ligga några dagar och torka, innan de sättas grundt i små krukor (som så litet som möjligt ökas vid omplanteringarna) väl dränerade med krukskärfvor och träkol. Jorden skall vara mager, sandblandad — litet gammalt murbruk från väggar eller dylikt passar äfven bra. Kaktusen fordrar föga vatten, i synnerhet om vintern, gödselvattnas mycket sällan — endast några gånger under blommornas utveckling samt vill stå mycket soligt intill fönstren året om och sättes aldrig på vinterförvaring. Omplanteras endast ungefär hvar tredje år.

Vill ni ha svar på några andra frågor, så skrif till mig under adr. Iduns redaktion. Äfven vill jag gärna sända eder några sticklingar af mina kaktusar och är i så fall tacksam för andra arter i utbyte af er, om ni har några.

Officersfru.

N:r 63. Har ni också försökt att »lätta» dieten och ändra lefnads- sättet? Det verkar kanske ej omedelbart, men desto säkrare. Undvik först och främst hetsande och retande drycker, ägg, sötsaker och för mycket tung köttmat! — Åt antingen sen middag och ingen kvällsvard, eller ock tidig middag och en mycket lätt kvällsvard, t. ex.

1 glas mjölk och ett par skorpor eller kex, eller blott ett par äpp- len, men gå inte hungrig till sängs! Tag på eftermiddagen en ej för tröttande promenad! — För- sök att få lägga er tidigt och om möjligt vid samma tid hvarje kväll. Skulle ni bli sömrig på dagen och ha tillfälle därtill, så tag er en

lur då! Det är ett misstag att vaka tills man kan sova, ty ju mera man vakar desto mera an- strängda bli nerverna och desto svä- rare blir det att sova och sova lugnt. Stärk nerverna med kallt vatten! Väl vädrade sofrum!

Kvist.
(Forts.)

MUSTAD'S VÄXT-MARGARIN

För smörgåsbordet och den bättre matlagningen är endast det bästa godt nog.

Begär högsta märket: MUSTAD'S
"BÄSTA-VÄXT"

Schlatt
Taffetas
Crêpes
Charme
Gabardine
Eolienne
Faille
Cotelé
Voile
o. s. v.

Påtryckt

Skotskt
Randigt

Schweizer's Siden

direkt från Schweiz, tull- & portofritt till bostaden!
På begäran och mot insändande af ett 20-öres frimärke erhåller Ni våra pröfver på garan- teradt solida nyheter till dräkter och blusar i taffetas, crêpes, charmeuse, gabardine, eolienne, faille, cotelé, voile o. s. v. schweizer-batist 120 cm. bredt från kr. 1.50 pr meter. Särdeles rikhaltigt urval i såväl svart som hvitt och kulört.

Samtidigt rekommendera vi vår nya kollektion af schweizer-broderier, innehållande 70 nya mödeplanscher med broderade mönster, som visa det utomordentligt vackra och solida utför- andet af våra berömda broderier samt katalog öfver linne och smärre artiklar med äkta schweizer-broderier. Blusar och dräkter till damer, unga flickor och barn finnas i batist, voile, crêpe, organdie, lirt m. m. och i nyaste identyger från kr. 2.95. Våra broderade artiklar äro ej sydda, men man kan själf lätt förfärdiga dem efter tillskärningsmönstren.

Begär redan i dag denna innehållrika kollektion, som mot ett 20-öres frimärke skickas Eder franko till benäget påsende.

Schweizer & Co. Luzern, S 3 (Schweiz)
Schweizer-firma — Schweizer-vara.

Ett nytt sätt att läsa

tidningar är att läsa endast det som har in- tresse för Eder. Hade Ni gjort det så hade Ni också vetat att Brio har kommit. Alla förvåna sig över dess fullkomligt enastående smak och arom. Denna idealiska ersättning måste Ni genast försöka. Den finnes över- allt i paket å 65 och 35 öre och tillverkas vid Brio-Kaffe-Fabriken, Nyköping.

TRE ORD

SASOL

är

oumbärligt!

Five o'Clock Tea
utmärkt arom
mycket omtyckt
i bleckburk å
1 kg kronor 6=50
1/2 ~ 3=25
Percy F. Luck & Co. HAB

Present-
Artiklar

Svensk kristall.
Största urval.

De Svenska Kristallglasbrukens Försäljningsmagasin
18 Gustaf Adolfs torg. Kungl. Hovlev. 20 Birger Jarls gatan.

Heders-
Gåvor

Svensk kristall
Alla prislägen.

Birgitta-Skolan

Beridarebangatan 17,
STOCKHOLM

Utbildningskurser i klädsömnad, barnkläder, linnesöm, konstbroderi m. m.

Praktisk och teoretisk kurs i väfning.

Betyg efter genomgången fullständig kurs.

Anmälningar mottagas dagligen. Prospekt på begäran.

Elisabeth M. Glantzberg.

Telefoner: Allm. 41 48. Riks Norr 8 98.

S:ta Birgitta-Skolan

Regeringsg. 19—21. Stockholm.
RIKS TEL. 141 08. ALLM. TEL. 51 90.

Undervisning i Klädsömnad, Fransk linnesöm, Barnkläder, Konstbroderi, Knyppning, Spetssöm, och Filet ancien, monteringer m. m. Föreläsningar: Comtesse G. o. Fröken Elisabeth Thorman. OBS! Samma lärarinnor som föregående år. Prosp. på begäran.

Specialité: Handsydd franska underkläder o. bebütstyslar. Anmälningar dagl. 10—5. Försäljning af: Textilarbeten, äkta Spetsar, Broderier, Barnkläder, Linne- och barnkläderutstyslar, Käth. Kruse-dockor.

OBS! Ej att förväxla med annan skola med liknande namn.

Emmy Kylander,
elev af Worth o. Bernard, Paris.

Adoptivföräldrar.

Vill någon välsituerad fam. som eg. barn, utan ers. uppt. en 1 1/2 år rar och frisk flicka, född af bild. föräldrar. Sv. t. Barnmorskan, Roslagsg. 20, 2 tr., Sthlm. R. T. V. 464.

17,414,000 kr. skola utlottas å 1889 års Stockholms Teater-premieobligationer. Dragning den 1 maj och är högsta vinsten

10,000 kr.

För endast kr. 1:50

erhålls kontrakt med ensam vinsträtt å en obligation; för kr. 5:— å fyra st. o. för kr. 10:— å tio obligationer, portofritt. Dragningslista gratis. Numren i detta ovanligt fördelaktiga lotteri äro starkt efterfrågade. Skynda på så Ni hinna med. Beställningar insändas till **OBLIGATIONSKONTORET, Stora Nygatan 19—27, Malmö.**

Elever i matlagning och bakning emottagas å Ombergs Turisthotell, Alvastra. Anmälan före 1 maj.

"FINN'S" Hårvatten

det yppersta för håret.

Befriar från mjäll och klåda hindrar hårafvall.

Erhålles till 2 kr. från **Finn, Ljungby I.**

Babylådan inneh. fullständig utstyrel af 2 omgångar för späda barn, välsydt och af bästa kvalitet, pris 10 o. 15 kr. pr låda beroende på monter. Sändes mot efterkraf. **A. C. Cronquist & Son, MALMÖ** Rikstel. 8 15.

Idun

På grund af

förestående affärsförändring slutsälja vi ett parti

Äkta afrikanska PLYMER

med s. k. silkesfan och hel penna samt 25 års iärggaranti till nedanstående billiga priser:

Plym n:r 247	c:a 37 cm. lång,	15 cm. bred	kr. 4,20
" 112	" 40 "	" 16 "	" 7,75
" 312	" 43 "	" 21 "	" 13,50
" 412	" 45 "	" 22 "	" 16,50
" 512	" 50 "	" 21 "	" 19,50
" 902	" 55 "	" 20 "	" 20,30
" 612	" 50 "	" 24 "	" 22,50
" 712	" 55 "	" 24 "	" 24,50
" 812	" 57 "	" 26 "	" 29,40
" 912	" 60 "	" 26 "	" 36,—

Svarta och snöhvita finnas i lager. Obs! Dessa plymer betinga i affärerna minst tredubbla priset.

Sändas till landsorten mot efterkraf med rätt att återfå penningarna om varan ej utfaller till belåtenhet. Om referenser uppgifvas sändas de afven till påseende utan efterkraf.

Begär vår rikt illustrerade värtakatalog öfver alla slags hattprydnader, som sändes gratis och franko.

Riks'el. **MODEIMPORTEN** Rikstel. 47 25 (Skandinavien enda specialaffär.) **Stortorget 3, 1 trappa, Malmö.** (Huset intill Residenset.)

Nyheter i bokhandeln:

Reflexer

från

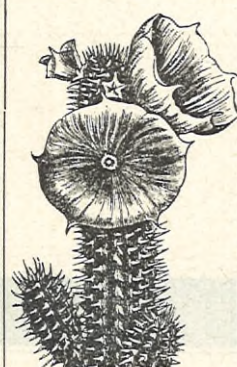
Världsbranden

af **Bengt Aurelius.**

Rikt illustrerad 3: 75.

C. W. K. Gleerups förlag.

Kaktus.

10 st. olika kr. 3: 50.
25 st. olika kr. 8: 50.

Alla med namn

"Nattens Drottning" (Cereus grfl.) pr st. kr. 2:—.

Allt fraktfritt från **Cedergren & Co, Raus.**

KARL H. NYMAN
Specialaffär för **DAMUTSTYRSLAR**
17 HAMNGATAN
43 DROTTNINGGATAN
STOCKHOLM

Edla Carlssons Privathotell rekommenderas. Elektr. belysning och Rikst. i alla rum. Rum fr. 2 kr. Frukost o. Suppé serveras. **Birgerjarlg. 8, Stockholm** (röd, grön o. gul spåravn stannar vid porten). Riks. 44 01, 72 59. Allm. 125 89, 195 1

Nobynäs Hushållsskola.

Hösterterminen från 15 Aug. till 15 dec. 1916.

Bildade flickor mottagas å Nobynäs herrgård, härligt och hälsosamt läge på småländska höglandet. Grundlig hushålls-, slöjd- och språkundervisning meddelas af skickliga, examinerade lärarinnor. Godt hem.

Sommarskurs, (matlagning, bakning och konservering) från den 20 maj till den 1 augusti. Vidare meddelar föreståndarinnan Fru E. von Kothen, Nobynäs, Frinnaryd. Rikstelefon 5.

Hälsobrunnen Hälsan.

Sofiakällan, landets enda koksalkälla. **Hälsans Järnkälla**. Hafsbad i Öresund med strömbad inom stort, inhägnadt område **Sjukgymnastik och massage**. Elektriska Vierzellenbad. Lokal hetluftbehandling. Praktiskt varmbadhus. Indikationer: reumatism; gikt, magsjuktödomar, kroniska slemhinnekatarrer, skrofler, konvalescens.

Postadress: **Brunnskontoret, Hälsingborg.** Läkare: **A. Björkman.**

Annonsera i Idun!

Göteborgs Enskilda Handels-Gymnasium
Kungsgatan 46, Göteborg.
Förmånligaste enskilda handelsskoleverk för elever med högre förkunskap.
Sommarskurs | Handelskurs | Gymnasialkurs
10/6—10/9 | 10/9—10/12 | 10/9—10/5
Begär prospekt!

Utmärkta organ

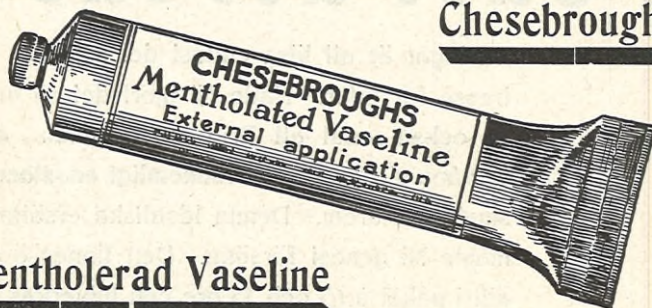
för

annonsering i landsorten

äro följande tidningar:

Arvika: Arvika Tidning.	Malmö: Skånska Aftonbladet.
Avesta: Avesta-Pesten.	Mora: Mora Tidning.
Borlänge: Borlänge Tidning.	Norrköping: Östergötlands Dagblad.
Borås: Borås Tidning.	Nyköping: Södermanlands Nyheter.
Eksjö: Eksjö-Tidningen.	Nässjö: Nässjö-Tidningen.
Engelholm: Engelholms Tidning.	Oskarshamn: Oskarshamns Tidningen.
Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.	Piteå: Norrbottens Allehanda.
Eslöf: Skåningen Eslöfs Tidning.	Skellefteå: Skelleftebladet.
Falkenberg: Falkenbergs-Posten.	Sköfde: Skaraborgs Läns Annonssblad.
Falun: Falu-Kuriren.	Sollefteå: Sollefteå-Bladet.
Gefle: Gefle-Posten.	Sundsvall: Sundsvalls-Posten.
Halmstad: Hallandsposten.	Söderhamn: Nersingen.
Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.	Södertälje: Södertälje Tidning.
Hudiksvall: Hudiksvallsposten.	Trelleborg: Trelleborgs Allehanda.
Hälsingborg: Hälsingborgs Dagblad.	Uddevalla: Bohusläningen.
Härnösand: Härnösands-Posten.	Umeå: Västerbottens-Kuriren.
Höganäs: Höganäs Tidning.	Uppsala: Tidningen Upsala.
Hörby: Mellersta Skåne.	Visby: Gotläningen.
Jönköping: Smålands Allehanda.	Vänersborg: Elfsb:s Läns Annonssblad.
Kalmar: Barometern.	Västervik: Västerviks Veckoblad.
Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.	Västerås: Westmanlands Allehanda.
Karlstad: Karlstads-Tidningen.	Växiö: Smålandsposten.
Kristinehamn: Ansgariiposten.	Ystad: Södra Skåne.
Laholm: Sydhaland.	Örebro: Örebro Dagblad.
Landskrona: Landskrona-Posten.	Örnsköldsvik: Örnsköldsviks-Posten.
L'inköping: Östgöta Correspondenten.	Östersund: Jämtlands Tidning.
Luleå: Norrbottens-Kuriren.	Östhammar: Östhammars Tidning.

Chesebroughs

Mentholerad Vaseline

Om Ni fått

en grundlig förkylning med snufva och hufvudvärk, så köp en tub

Chesebroughs Mentholerad Vaseline

Gnid sedan in panna, tinningar och näsa med detsamma, och Ni skall utan tvivel finna, hvilket behagligt och osvikligt botemedel det är.

Säljes endast i tuber å 50 öre och 1 kr.

OBS! »Chesebroughs Vaseline» är den enda äkta Vaselin som finnes, hvarför noga torde tillses, att den köpta varan bär namnet:

Chesebrough Mfg. Co. (Cons'd) New York.

Filial i London: 42 Holborn Viaduct.

LEDIGA PLATSER

I TJANSTEMANNAHEM på landet, där husmor saknas, 2 pers. hushåll, finnes plats ledig 1 maj för en enkel, bild., ej allt för ung kvinna att förestå huset. Sökande bör vara kunnig i att väl sköta och ordna ett hem samt dessutom vara en god och kärleksfull uppfostrarinna för en gosse om 8 år. Jungfru finnes. Sv. m. ref., lönepret., ålderupp- och foto till G. R. Liedgren, Svalöf. TRÄDGÅRDSSKÖTSEL. Af en händelse finnes ännu plats för en kvinnl. trädgårdselev vid Arvidstorps Hand- och trädgård. Inack. i hemmet. Prospekt o. upplysn. gen. Elfrida Lenck, Trollhättan 11.

ENSAMJUNGFURU, pålitlig och intresserad af matlagning får god plats i fem (fullvuxna) persons hushåll. Svar till »Pålitlig», Iduns exp. f. v. b.

JUNGFURU, gärna från landet, erhåller lätt och bra plats i Malmö. Hög lön. Svar till »Bra plats, Gumali Annonbyrå, Malmö.

BILDAD, NAGOT SYKUNNIG BARNFRÖKEN till 3 barn, 6, 4 och 2 år. önskas 1sta maj. Svar med ref. och lönepret. till Fru Gerda Wickel- telegen, adr. Åsheda (Småland).

UNG FLICKA önskas som sällskap och hjälp nu genast, mot fritt vivre hos lärarinna på Kinekulle. Skolan belägen i härlig trakt nära sjö och järnvägsstation. Sv. t. »Lärarinna», Trolden, Råbäck.

FLICKA kunnig i trädgårdsskötsel erh. plats 1 maj att sköta mindre trädgård. Sv. t. Ofverstinnan Melin, Uddevalla.

En duglig verkligt pålitlig, anspråklös barnfröken, ej för ung, erhåller 3 mån. anställning 1 juni—1 sept., för vård och tillsyn af 4 barn, åld. 10, 9, 7 och 1/2 år. Sykunnighet fordras. Ansökn. med betyg, lönefordr. och foto sändas till Grefvinnan Ellen Ridderstolpe, Piholm, Strömsholm.

Kokerska kunnig och med goda rek. får plats den 1 maj hos barnlös familj vid bruk invid Luleå. Månadslön 30 kr. Närmare meddelar före kl. 1 och efter kl. 4 Fru Wallin, Lilla Vattugatan 26, 2 tr.

Elementarbildad, anspråklös, flicka erhåller omedelbart anställning hos officersfamilj utanför Göteborg, för tillsyn af gosse (12 år) och flicka (4 år). Svar till »Läxläsning», Sv. Telegram. Annonssaf., Göteborg.

Föreståndarinnebefattningen vid Nyköpings folkskolas sommarkoloni å Västra Femöre nära Oxelösund under sommaren 1916 är till ansökan ledig. Lön 175 kr. jämte fria resor och fritt vivre. Den sökande måste förte de bästa vitsord om lämplighet för platsen. Lärarinna har företräde.

Ansökningar jämte betyg och ref. torde sändas till Kolonistyrrelsens ordförande, Förste Landtmätaren G. Indebetun, Nyköping.

Examinerade sjuksköterskebefattningen vid Kalmars Försörjningshem Falkenberg är ledig att tillträdas fr. o. m. 1 instundande maj. Nuvarande lön kronor 450, eget rum, fritt vivre. Ansökningar, åtföljda af betyger och rekommendation torde sändas till Fattigvårdsstyrelsen i Kalmars före tisdagen den 25 dennes. Kalmars den 8 april 1916. FATTIGVÅRDSSTYRELSEN.

Föreståndarinneplatsen

vid Kramfors bolags husmodersskola i Frånö sökes före den 1 maj. Lärokursen, som pågår från den 1 nov. till den 1 okt. påföljande år, omfattar hushålls- och födoämneslära, matlagning, bakning, slakt och inläggningar, rengöring och tvätt, trädgårdsskötsel, slöjd (väfnad och sömnad), ladugårdsskötsel (getter, svin och höns) samt säng. Under tiden 15 maj—30 sept. detta år anordnas en trädgårds- och skolkökskurs. Lön efter öfverens- kommelse. Ansökningar sändas till pastor John Vestin, adress Frånö som och lämnar närmare upplysningar.

Elever i gobelinväfnad

emottagas hos A. Melie Fjæstad, ARVIKA, Racksta.

Plats som husföreståndarinna

önskas af välrekommenderad medel- ålders dam med utpräglat ordnings- sinne och van att handhafa sköt- selen af ett hem. Är af bättre fam- ilj, äger god bildning samt ett glatt humör, behagligt sätt och ut- seende, är frisk och stark. Helst till ånkemans- eller ungarshushåll. Svar till »Plikttrogen E. S», Iduns exp. f. v. b., eller A. T. V. 60496.

Växtfärgningslärarinna

erhåller instundande sommar plats att undervisa vid trenne växtfärg- ningskurser. Är lärarinna van att undervisa i väfning, kan plats erhal- las för fyra månader. Betygsafskr., lönepret. och foto sändas till »J. L. H», Iduns exp. f. v. b.

Belatningen som operationsköterska

och husmoder vid Gellivare lasarett kungöres härmed till ansökan ledig. Lönefordr. 700.— kr. pr år jämte fritt vivre, ett årligt pensionsbidrag af 25.— kr. samt två ålderstillägg å 100.— kr. efter resp. 3 och 6 års tjänstgöring vid lasarettet. Ansökan med betygsafskrifter insändas före den 1 maj till Lasarettsläkaren, Gellivare.

För enkel anspråklös flicka

finnes plats 1:sta maj i liten familj på landet att biträda husmodern vid hemmets alla göromål samt vården af två små barn. Sv. t. »Ordentlig och pålitlig», S. Gumali Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

Vid Uppsala hospital och asyl

komma att omkring midten af maj månad d. å. anställas två arbets- föreståndarinnor för att leda sjuk- usets slöjd, den ena å arbetssa- larna, den andra å sjukvårdsafdel- ingarna. Föreståndarinnan för ar- betssalarna skall också handha för- rådet af garner och väfnader m. m. och kunna redovisa för desamma. Full kompetens fordras. Begynnelse- lönen 480 kr., fri bostad och kost. Egenhändig skriffven ansökan och tjänstebetyg insändas snarast till Överläkaren, Hospitalet, Uppsala.

Två st. elever

med elementarskolebildning, antages 1:ra maj vid Läns lasarettet, Norrtelje. Förfrågningar besva- ras af Öfversköterskan.

Befattningen

att förestå krubbafdelningen vid Norrköpings stads barnvårdsanstalt är ledig att tillträdas från den 1 juni i år. Lön: kontant kr. 400.— pr år samt eget rum, kost och tvätt. Sökande bör helst hafva genomgått kindergartenskurs. Ansök- ningar, åtföljda af betygsafskrifter och öfriga handlingar sökanden önskar återopå, skola vara insända till Fattigvårdsstyrelsen, Norrkö- ping, före april månads utgång.

PLATSSÖKANDE

25-ÅRIG BÄTTRE FLICKA önskar plats i familj, där jungfru finnes. Har genomgått hushållsskola och folkhögskola. Önskar anses som fam- iljemedl. Svar till »Maj 1916», Karlskoga p. r.

MUSIKLÄRARINNA önskar under sommaren plats i godt hem på landet att mot fritt vivre och resor undervisa i pianospelning. Bästa ref. Svar till »27 år — Rich. Andersons metod», Iduns exp. f. v. b.

DEUTSCHE, LEHRERIN an einer Privatschule, sucht von Mitte Juni bis Mitte September Stellung als Gesellschafterin bei einer Dame oder jungen Mädchen. Cölner Conservatorium Klaviediplom. Englisch durch mehrjährigen Aufenthalt in England. Wenig Schwedisch. Anfragen: A. M. Steinke, Herrsättra, Vagnhärad. 20 ÅRS HALLANDSTÖS (ex. fr. små- skoll.-sem., vackra bet. o. ref.), som fört inneh. plats i familj, nu vik. vid folkskola, söker inst. lasår plats till godt hem att undervisa nybörjare (äfvn i musik). Svar innan 10 maj t. »Hallandstös i fjällen», Iduns exp.

ENKEL SJUKSKÖTERSKA önskar sköta äldre sjuk person. Äfvn vil- lig och kunnig att sköta hemmet, om så fordras. Sv. t. »T. L», Iduns exp. eller allm. tel. 21718.

BÄTTRE FLICKA önskar plats som husmors hjälp och sällskap i hem där jungfru finnes. Läser gärna med barn. Någon lön önskvärd. Sv. till »Husligt van», Gårds Köpings p. r. SEMINARIEBILDAD, undervisnings- van tyska af god familj, 24 år, senast innehåft plats som lärarinna i svensk helpension i 3 år, önskar anställning som lärarinna i familj el. skola till sommaren el. hösten (helst i mellersta el. norra Sverige). Behärskar engelska och franska samt någorlunda svenska. Komp. att un- dervisa i alla vanliga skolämnen. Latin (Caesar). Lön, bet., ref. Svar till »Läkaredotter», Iduns exp. f. v. b. UNG TYSKA, professorsdotter från Hannover, som i två år verkat så- som lärarinna i Sverige, önskar för sommarmånaderna anställning såsom lärarinna eller sällskap å herrgård eller prästgård på landet, helst i Norrland. Sv. t. polismästaren Le- vertin, Karlskrona.

UNG, ENKEL NORRLÄNSKA, som genomgått sjukvårdskurs, önskar pl. i sjukvård. Helst i läkarefam. eller som biträde vid doktorsmottagning. Goda betyg och rek. finnas. Sv. t. »Familjemedlem», Bjärträ p. r.

BARNMORSKA med fina ref. och rek. önskar privat praktik i fam. el. plats å förlossningshem. Vidare genom fröken Anna Haglund, adr. Reg- pastor Sjöberg, Sollefteå.

Ung flicka

önskar plats i familj som husmors verkliga hjälp. Är kunnig i finare handarbeten och lannesömnad samt van vid inom ett hem förekommande göromål. Någon liten lön önskas. Tacksam för svar till »Plikttrogen H», Iduns exp. f. v. b.

20-årig bildad flicka

af god familj önskar under sommaren plats på herrgård som sällskap och hjälp mot fritt vivre. Undervisar gärna nybörjare eller något försig- komna i pianospelning. Tacksam för svar till »S. E», Uppsala p. r.

Hvar skall jag tillbringa min sommaresemester?

I Stockholms omgivningar:

VID MÅLAREN. Pensionat Fager- udd har utmärkte strandbad och skogspromenader. Begär prospekt af Konditor Lundevall, Enköping.

I Skåne:

LUDVIGSBORGS PENSIONAT. Här- ligt läge i skogrik trakt, nära Ring- sjön, rekommenderas. Tel. Höör 58 B. Emilia Paulsson.

MOLLE-KULLEN. Hotell Elfverson. Rikstel. 9 och 26. Johan Elfverson.

I Dalarne:

I NÄS, Dalarne, erhålles inackorde- ring. Underrättelse genom Fru M. Kallin, Rikst. 5.

SVARSDSJO HVILOHEM erbjuder hvila och hemtrefnad i lugn, vacker trakt af Dalarne. Närmare meddelar fröken Lydia Johnson, Svärdsjö. Riks 29.

Husmödrar som önska sälja

Matvaror, Bär, Konserver, Frukter, alla slags Väfnader, Handarbeten m. m. torde anmäla detta till vår Byrå, som åtager sig alla slags försäljningar mellan hem i landsorten och Stockholm. Husmödrarnas Centralförmedling, Jakobsgatan 20, Stockholm. R. T. 12834. A. T. 2313. 10—5.

Ung musikalisk flicka

som genomgått husmodersskola, önskar plats i bättre familj. Villig deltaga i förekommande göromål men vill bli räknad som familjemedlem. Svar till »Musikalisk», Iduns exp.

Medelålders husmor

praktisk, erfaren i ett hems alla göromål, matl. m. m., önskar plats som husföreståndarinna i Stockholm eller dess närhet. Sv. till »Samvets- grann», Iduns exp., Stockholm.

INACKORDERINGAR.

EN ÄLDRE DAM önskar till hösten inackordering i ett bildadt hem på landet, helst i närheten af Sthlm. Svar med prisupp- till »Hemtrefnad», Tidn.-kont. Humlegårdsgat. 9, Sthlm.

HUSHÄLLESELEVER. Fyra flickor, som önska lära sig enkel matlagning, bakning m. m., emottagas. Tillfälle till öfning i söng och musik. Pris 70 kr. pr mån. Pensionatet, Holsåker.

För ett sjukt barn

önskas vård å ett väl rek. sjukhem. Sv. jämte referenser till »1 1/2 år», Iduns exp.

Förlofvad

önskar under 2 mån. inackordering, helst i prästfamilj, att under kun- nig ledning deltaga i alla förekom- mande sysslor. Svar med pris till »Betalande», Göteborg 8 p. r.

Konfirmationsundervisning

meddelas inst. sommar i Västerlösa prästgård, vackert och friskt belägen, 15 km. järnv. fr. Linköping. Orgel och piano finnas. Tillfälle till bad. Närmare gm Kyrkoherde R. Janson, Västerlösa.

Tysk familj,

bestående af 2 damer, och 5 barn i åldern 8—14 år, önskar inackorde- ring på landet i familj el. pensio- nat i början af juni. Helst i sko- gig trakt med tillfälle till kalla bad. Sv. med uppgift om villkor sändas till Fru Hedvig von Roth, Dalgatan 28, Uppsala.

Konfirmander

mottagas 1 juli—13 aug. Tillfälle till bad. Kamrater finnas. Goda ref. Kyrkoh. Axberg, Normlösa. Rt.

För 15-årig flicka

sökes inackordering i godt hem på landet, helst i lärare- eller prästfam., där undervisn. i en del skolämnen kan erhållas samt där äfvn tillfälle gifves att delt. och lära lättare inom det husliga området föref. göromål. Svar med ref. och prisupp- till Fröken U. Hammar, Sthlm 15 p. r.

Sommarkonfirmation

med sex veckors kurs, anordnas med början den 26 juni. Tillfälle till inackordering. Naturskön trakt invid sjö. I närheten Tyringe badanstalt. Före 1 maj anmälan eller förfragan: Olof N. Fredfeldt, kyrkoh., Finja.

I vacker trakt

af Östergötland, nära järnvägssta- tion och sjö, 5 timmars färd från Stockholm, mottagas konfirmander i sommar. Prima ref. Sv. till »Khde 160», Iduns exp.

Privatkonfirmation

erhålla två flickor fr. 1 juli med helinackordering i prästgård vid An- germanälvens fagra ådal. Sex ve- kor 135 kr. Vidare upplysningar mot dubbelt porto. Pastor E. Axelsson, Bollsta Bruk.

Å Västkusten:

MARSTRAND. Pensionat Nygren rekommenderas.

FISKEBACKSKIL. Restaurant Ut- sikten rekommenderas. Godt bord. Moderat pris. Beställningar å bord mottagas. Vördsamt ANNA OLSSON.

I Värmland:

DOKTORINNAN VILMA ERIKSSONS Hvilohem, beläget 15 min. skogs- väg från Arvika. Inackorderings- pris kr. 3:50 pr dag, 75 å 85 kr. för mån. Adr. Högåsen, Arvika.

I NORGE:

TONSÅSEN KURHOTELL, Valdres, 2,000 fot öfver hafvet. Öppet hela året. Alla slags bad. Tennis o. Biljard. Elektriskt ljus. Central- värme. Utmärkt kök.

Columbi Egg!

ANL GRENS
EGGPULVER

De oförståndige och slösaktige använda fortfarande de dyr bara äggen till matlagning. Alla de andra använda nu i stället för ägg.

En burk å 35 öre motsvarar ett tjog ägg.

•• F. AHLGREN'S ••
Tekniska Fabrik, Gefle.
Grundad 1885. H. M. Konungens och H. K. H. Kronprinsens Hofleverantör.

GÖTEBORGS GYMNASTISKA INSTITUT

En av övningsalarna.

Begär prospekt

över årskurserna i

Massage och sjukgymnastik

Föreläsningssal.

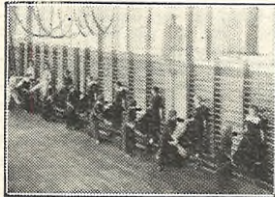
Patientbehandlinr.

Underv. meddela nedanstående lärare:
Anatomi, Fysiologi, Patologi, Hygien: Med. d:r **Gösta Göthlin**.

Ortopedi: Med. d:r **Sven Johansson**.
Sjukgymnastik och Massage: Gymnastikdirektör **Karin Uddenberg**.

Fysik och Kemi Fil. Mag. **Joh. Wiger**.
Sjukvårdslära, klinikens föreståndare, Med. d:r **Leo Schrödl**.

Gymnastik och Massage, Institutets föreståndare: Direktör **Erik Börner**.

Övningar i gymnastiksalen.

Doktor Bjerkes Ögonklinik LINKÖPING.

D:r Heilmans
ELECTROMEDICINSKA INSTITUT.
NERVSJUKDOMAR och REUMATISKA ÅKOMMOR.
Kungsporsplatsen 2, Göteborg.
Tel. 4546.

Gymnastikdirektörsexamen

afsläges efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs börjar den 14 sept.
Prosp. gen. **Kapten J. Thulin, LUND.**

Kurs i massage och sjukgymnastik STOCKHOLM

MASSAGE- & GYMNASTIK-INSTITUT
Biblioteksgatan 28
Begär prospekt!

Doktor A. Kjellbergs

kurs i massage och sjukgymnastik.

Begär prospekt! Stockholm.
Mästernamnelsgatan 70.

Med. D:r E. Kleens

(ett-åriga) kurs i Massage och Sjukgymnastik (för damer) börjar den 1 okt. kl. 10 f. m. Nr 37 Mästernamnelsgatan, 2 tr. upp. Prospekt begäres städe under adress Bagelbrektsgratan 43 B, II

Mélanogéne,

Dicquemare — färgar hår, skägg och ögonbryn — håller färgen i månader. Pris kr. 5.— + porto. Försänd. disk.

Franska Parfymmagasinet,
Hoflev., 21 Drottninggatan 21, Sthlm.

Afmagringstvål,

— absolut verkande — oskadlig. — Pris kr. 4:50 + porto. Förs. disk.

Franska Parfymmagasinet,
Hofleverantör,
21 Drottninggatan 21.

VÅRDA HÅRET

om det är sjukt eller friskt, och använd **ZIWERTS' EXTRAIT VEGETAL.**
Bästa hårkonserveringsmedel. Finnes till salu hos frisörer och i parfymaffärer samt hos **Kungl. Hofleverantör ZIWERTS EFTR., GÖTEBORG.**

* Återförsäljare rabatt.

Damer! Vårda Eder hud!

Genom att hvarje afton massera händer och ansikte med **Skin-Food** erhåller Ni en frisk och ungdomlig hy. Finnes hos samtliga parfym- och drogfaffärer.

Lektioner i Linnesömnad,

(Äfven blusar, underkjolar, skjortor, barnkläder.)
Elever mottagas dagligen 10 jan.—10 juni, 15 sept.—15 dec.
Eva Egnér. Karin Egnér.
Sibyllegatan 36, Stockholm. A. T. 210 04

Andrea Eneroths Högre Handarbetsseminarium

Kommandörsgatan 32, 1 tr., Stockholm. Allm. Tel. Ö. 1618.
Av Kungl. Maj:t godkänd, högre lärarinnekurs på 1½ eller 2 år.
Äfven ettårig lärarinneutbildning. Enda tvååriga handarbetslärarinne-kurs. Högre kursen har två valfria linjer med samma kompetens. Seminariet åtnjuter statsanslag och kan därför mottaga några frielever. Ansökan göres helst före 1 Juni till nytt arbetsår, som börjar 1 Sept. Mottagnings-tid hvarje dag 12—1.
Fullständig prospekt sändes på begäran.

PRIVATA HÖGRE LÄRARINNESEMINARIUM I STOCKHOLM

Riddaregatan 23.
En lägre, tvåårig kurs. Afgangsexamen därifrån medför lägre kompetens. En högre kurs, afd. III, afsedd för fackutbildning. Afgangsexamen från denna kurs medför högre kompetens. Ansökningar till afd. III, äfvensom till afd. II, i vilken några platser finnas lediga, böra insändas snarast möjligt.
Inträdesexamen (i föreskrifna ämnen) till seminariets första afdelning taget sin början den 6 juni. (Ett antal platser tillsätts efter inträdesexamen vid höstterminens början). Ansökningar jämte betygsafskrifter, frejde- och läkarebetyg, böra vara insända före den 30 maj.
Upplysningar lämnas af läroverkets föreståndarinnna, Fröken **Sofi Andersson**. Mottagn. Onsd. och Lörd. kl. 1—2. STYRELSEN.

Kläder, alla slag, för Herrar, Damer och Barn, köpas ojämförligast bäst och billigast
direkt från **Syfabriken, adr.: Älfsered.**
1,200 tygprof. 5,000 olika nummer kläder och korta varor. Ombud antagas! Priskurant gratis. Varorna franko. Returrätt.

SENASTE KORSETT-NYHET

“ROCCO“-Korsetten.

Denna korsett är afpassad för alla figurer och gifver kroppen, genom sin runda skärning om höften, stor böjlighet och modernt snitt.

“Rocco A“. Kypertdrell, blå-hvitrandig..... Kr. 4:00
Försedd med 2 strumphällare och Aluminiumfjädrar. Ordinar lång modell.

“Rocco B“. Prima kypertdrell, ljusblå..... Kr. 4:50
Försedd med 2 strumphällare och Aluminiumfjädrar. Ordinar lång modell.

“Rocco C“. Prima kypertdrell, ljusblå..... Kr. 5:50
Försedd med 4 strumphällare och “Matematic“-fjädrar. Extra lång modell.

“Rocco D“. Prima batistsatin, ljus lila och hvit..... Kr. 6:50
Försedd med 4 strumphällare och “Matematic“-fjädrar.

Extra lång modell. Fin spetsutstyrel.

Vi föra dessutom en mängd olika modeller i Snör- och Reformlif, Gördlar och Brösthällare, alla välsittande och moderna.

Vår illustrerade Priskurant, innehållande 80 olika korsetter, sändes gratis och franco.

KYRKO GATAN 32,
GÖTEBORG. **A. JÖNSSON & Co.**

“Matematic“-Fjädern

är en dubbel aluminiumfjäder, i hvilken de båda fjäderna vid kroppens rörelser stödja hvarandra och mekaniskt glida med och mot varandra. Härigenom får fjädern en dubbel styrka mot hvarje annan fjäder och är den enda, som med vissnet kan rekommenderas för korsetter till sådana figurer, som fordra särskild hållbarhet. — Denna fjäder garanteras i användandet obrytbar och ersättes hvarje eventuellt bruten med en ny sådan.

BARNKLÄDER

AKTIEBOLAGET
M. BENDIX
STOCKHOLM.

18 Regeringsg. - 5 Stureg. - 90 Drottningg.

Säsongsnyheter
inkomma dagligen
i
Bomulls-
Gosdräkter
Flick-Klädningar
Blusar
för gossar och flickor
Hufvudbonader
—
Sandaler
Segelduksskor
Halfstrumpor

Lekdräkter
för
Gossar & Flickor

Sändningar för benäget urval expedieras till ärade kunder samt till i landsorten kända pers. Vid rekvisition af varor till belopp af minst Kronor 25:— levereras desamma fraktfritt till rekvisitens närm. järnvägs- eller poststation.

Bränslebesparing!

Köp **Äggbricketter** à Kr. 4.75 pr hl.
passande för kokspisar och eldning på galler i kakeugnar.
JOH. LUNDSTRÖM & Co. A.-B. Rika- och Allm. Telefon
Namnrop "LUNDSTRÖMS"

Kurs i Klädsömnad och Linnesömnad.

Lotten Dahlström — Myntgatan 5, III — Prospekt A. T. Br. 209.

Undervisn. i Linnesömnad

Elever sy eget arbete. Vidare uppl. meddelas Ostermalmsgat. 31, 2 tr. A. Tel. Ost. 4331.
AUGUSTA REGNANDER.

Margareta Husmodersskola

och pensionat mottager elever. Bästa utbildning i såväl enklare som finare matlagning, bakning och konservering. Härlig luft och förtju-sande natur. Bad och brunnsort. Begär prospekt. tel. 48. Filipstad.

Själlförsörjande Damer!

PENSIONAT-HOTELL
att hyra 18 rum i ensamt hus, där i många år sådan rörelse drifvits. centralt, nära station, i stad med 10,000 inv., 3 reg. förl., fullst. Gymnasium, mycket resande, 4 banor mötas. Fastigh. kan nu eller framd. få köpas. Synnerligen god affär för en eller ett par solida, respektabla damer, som ha förmåga att hålla det i 1:sta kl. anseende. "Närmare meddel., plankarta och vy sändas till allvarlig spekulant då 30 öre i porto bifogas under adr. »X.», Iduns exp.

Rekvirera vår katalog å Edition

Schotts 20-öres Bibliotek.
Denna katalog upptager c:a 5,000 olika nummer musikaler i vackert utstyrel och godt arrangement, innehållande våra förmästa kompositörer i mästerlig bearbetning, Operor, Ouverturer, Potpourrier, Fantasier, Öfversättningar af fosterländsk musik, Moderna danser och marscher.
J. F. Hallmans Bokhandel.
UDDEVALLA.

Turkiska badet

i Malmörbadet är öppet hvarje torsdag för damer. Yppersta medel för bibehållandet af smärt figur och fin hy. Badet är angenämast, om man är flera i sällskap. Pris före kl. 12 kr. 1.50, efter kl. 12 kr. 1.75.
Idun utgifves denna vecka i A och B.